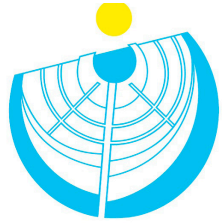


Amerikas latviešu apvienība kļūst par Likteņdārza Dižozola pakāpes ziedotāju

**LIKTEŅDĀRZS**

Amerikas latviešu apvienības (ALA) valde savā rudens sēdē lēmusi turpināt vērienīgi atbalstīt Likteņdārza veidošanu, gan pašāviņi informējot tautiešus Amerikā par aktuālo un paveikto Likteņdārzā, gan arī ziedojot tam

15 tūkstošus eiro. Līdz ar to ALA kļuvusi par Likteņdārza augstākās pakāpes – Dižozola ziedotāju.

Sandra Kalniete, Eiropas Parlamenta deputāte, Kokneses fonda padomes priekšsēde: “Mēs esam pateicīgi Amerikas latviešu apvienībai par konsekventu atbalstu Likteņdārzam, to uzskatot par vienu no savām prioritātēm! Īpašu prieku mums sagādāja nule pieņemtais apvienības valdes lēmums ziedot Likteņdārzam Dižozola pakāpes ziedojumu. Tas ir ārkārtīgi svarīgs praktisks atbalsts dārzam turpmākai labiekārtošanai.

Ziedojumu Kokneses fonds plāno ieguldīt Likteņdārza Saieta nama celtniecībā – ēkas būvniecība soli pa solim, pateicoties sabiedrības un uzņēmumu ziedojumiem, turpinās un, tiklīdz varēsim sākt šo namu izmantot, Likteņdārzs iegūs telpas plaša mēroga sabiedriskiem pasākumiem.”

Saieta nama būvniecība Likteņdārzā uzsākta 2016. gada nogalē, kad ēkas pamatos tika ievietota simboliska kapsula ar vēstījumu nākamajām paaudzēm. Saieta nams iecerēts kā viens no centrālajiem Likteņdārza objektiem, tā projekta autors ir arhitekts Andris Kronbergs un SIA *Arhis Arhitekti*.

“Ziedojumi Likteņdārzam ir piemiņas ziedojumi – mūsu vecā-

kiem un vecvecākiem, kuŗu sarežģītie likteņi 20. gadsimtā ir izturības, varonības un iedvesmas stāsti,” norāda Sandra Kalniete.

Likteņdārza ziedotāji, atkarībā no ziedojuma apjoma, ierindoja vairākās pakāpēs – ir Kadīķu, Pīlādžu un Kastaņu saimes, kā arī Dižozola pakāpes ziedotāji. Likteņdārza attīstībai tā pastāvēšanas laikā ziedojuši tūkstošiem Latvijā un ārvalstīs dzīvojošo tautiešu un desmitiem uzņēmumu. Kokneses fonds ar pateicību un līdzjutību pieņem arī testamentāros un piemiņas ziedojumus.

Likteņdārzs ir unikāla, par ziedojumiem veidota tautas piemiņas vieta, kas pēc pasaulē pazīstamā Japānas ainavu architekta

Šunmjō Masuno (*Masuno Shunmyō*) projekta architekta Andra Kronberga uzraudzībā top uz salas Daugavā pie Kokneses. Likteņdārzu tiesiski aizsargā 2018. gadā Saeimā pieņemts īpašs Likteņdārza likums.

Likteņdārzs top kā gaišas atceres dārzs, kur svinēt latviešu tautas izturību un gara spēku. Tas veltīts visu latviešu piemiņai, kuri 20. gadsimtā gājuši bojā vai cietuši svešu varu dēļ. Dārzs apvieno izcilu kultūrainavu, arhitektūru ar Kokneses pussalas dabas un Daugavas krāšņumu. Ik gadu Likteņdārzā apmeklē 70 000 – 100 000 viesu, no kuŗiem aptuveni 30% ir bērni un jaunieši.

Vairāk lasiet intervijā ar Sandru Kalnieti 7. lpp.

Kopā mēs varam paveikt daudz!



Jau sesto reizi vecā gada nogalē risinājās labdarības maratons “Dod Pieci”, ko organizēja Latvijas sabiedriskie mediji – Latvijas Radio *Pieci*, Latvijas Televīzija, sabiedriskā mediju portāls *lsm.lv* un labdarības organizācija *ziedot.lv*

Ik gadu šajā maratonā tiek aktualizēta kāda sabiedriski nozīmīga problēma un atbalstītas tās sabiedrības grupas, kuŗām palīdzība nepieciešama. Citu gadu līdzekļi vākti vientuļo pensionāru atbalstam, vēža pacientu nometnēm, palīdzība ģimenēm, kas audzina bērnus no bērnunama u.c. Šogad par ziedojumu mērķi bija izraudzīta palīdzība, kas nodrošina pilnvērtīgu uzturu neārstējami slimiem cilvēkiem, tāpat citām paliatīvās aprūpes atbalsta terapijas vajadzībām. Sešas dienas trīs Radio *Pieci* līdzinātāji **Marta Grigale**, **Toms Grēviņš** un **Magnuss Eriņš** speciāli šim maratonam Doma laukumā uzceltā stikla studijā spēlēja dziesmas par ziedojumiem. Mūzika skanēja nepārtraukti 24 stundas diennaktī, liela daļa no tām bija latviešu dziesmas. Par katru piecu eiro ziedojumu ziedotājs varēja izvēlēties dziesmu, turklāt studijā viesojās atsevišķi

mūziķi un grupas, pat kuŗi un deju ansambļi. Īpaši nozīmīgs atbalsts ziedojumu akcijas pirmajā dienā bija trīs Baltijas valstu prezidentu apciemojums, arī katrs no viņiem izvēlējās savas valsts dziesmu.

Tāpat kā iepriekšējos gados, arī šoreiz akcijas gaitu pavadīja speciāli šim notikumam radīta dziesma. Šogad tā bija Rasas Bugavičutes Pēces (dzeja) un Raimonda Tigula (mūzika) dziesma “Klusi čukst Dievs” Rīgas Doma kuŗa skolas zēnu kuŗa izpildījumā.

Rezultātā “Dod Pieci” maratonā saziēdoti 438 197 eiro, tā, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, ir rekordsumma. Sabiedrības ieinteresētība liecināja par izvēlētas problēmas aktualitāti un par visu paaudžu solidaritāti neārstējami slimo cilvēku cieņpilnu mūža beigu nodrošināšanā. Tā kā Latvijā valsts šo aprūpi nefinancē, maratona beigās nosūtīja vēstuli augstākajām amatpersonām, prasot 2020. gadā paliatīvo aprūpi noteikt par prioritāti. Akcijas noslēguma brīdī klāt bija arī Andra Levītes kundze, kas izteica pateicību visiem dalībniekiem un ziedotājiem.

3x3 nometņu šūpulis kārts 1980. gadā Gaŗezerā. Kopš tā laika nometnes notiek ne tikai Ziemeļamerikā, arvien vēl Gaŗezerā. Katskiļos un pirmo reizi arī Kanadas Tērvetē, bet nu jau arī Latvijā un citur Eiropā, arī Austrālijā.

3x3 dibinātāja Līga Ruperte: “Trīsreiztrīs ir nometne visu paaudžu latviešiem, un tās mērķi ir latvisko zināšanu paplašināšana, latviskās kopības izjūtas veicināšana, latvisko ģimeņu stiprināšana un draudzību sekmēšana latviešu starpā. Tā ir domāta latviskai dzīvei latviskā vidē, lai palīdzētu latvietim iepazīt pašam sevi, savu ģimeni, jaunus un vecus draugus pavisam neikdienišķos apstākļos. Tā ir domāta, lai visu paaudžu latvieši kopā baudītu latvisko pārdzīvojumu, mācītos no dažādu nozaru lietpratējiem un cits no cita, kādi ir latvieši un kāda ir latvietība mūsdienās, kas mūs dara atšķirīgus no citām etniskām grupām. Tā ir domāta, lai vismaz vienu nedēļu gadā dzīvotu tīri latviski, darot to, kas sirdij dod prieku. Trīsreiztrīs nometnes uzlādē mūsu latviskās baterijas un palīdz darboties latviešu sabiedrībā, kopt savu latvietību un to tālāk nodot saviem bērniem. Trīsreiztrīs palīdz ārzemēs dzīvojošajiem latviešiem veidot un saglabāt savu latvisko identitāti, apgūt un mīlot savas tautas kultūru. Trīsreiztrīs dod iespēju latviešiem kopā mācīties, priecāties un baudīt savu latvietību.”

Sveicieni no 3x3!

**Lindas Treijas zīmējums**

3x3 dalībnieku vecums ir neierobežots un aptver latviešus no zīdaiņiem līdz tiem, kam jau vairāk par 90 gadu vecumu ikvienam, kuŗš gan individuāli, gan divu un trīs paaudžu ģimeņu vienībās ir gatavs šajās nometnēs piedalīties.

Nometnes programmās ietilpst ievirzes un nodarības par dažādām temām, piemēram, sabiedriskie jautājumi un politika, folklorā, mākslā, latviskā virtuvē, rotkalšana, rokdarbi, kokgriešana un keramika, ādas un stikla apdare, koklēšana, dziedāšana, mūzika, tautas dejas un rotaļas. Nodarības piemērotas visu vecumu bērniem. Bez atsevišķo interešu grupu jeb ieviržu nodarībām notiek arī referāti un kopīgas vakara programmas – dziedāšana, rotaļas un danči, ugunskuri, dzejas vakari, panel-

diskusijas par dažādiem temātiem u.c.

Savos 2020. gada kalendāros jau varat ierakstīt datumus: 3x3 Gaŗezerā – no 9. līdz 16. augustam, Katskiļos – no 16. līdz 23. augustam.

Tērvetē nākamā 3x3 nometne ir plānota 2021. gadā. Gaidiet pavasarī nometnes afišas, kuŗās varēs redzēt, ko katrā nometnē īpaši piedāvās šovasar. Vispārēju informāciju par 3x3 nometnēm, lūdzu, skatiet tīmekļa lapā www.3x3.lv.

Laimīgu Jauno gadu un uz tikšanos 3x3!



LATVISKO NORIŠU KALENDĀRS



12. JANVĀRIS
Latviešu biedrības Spānijā
Ziemassvētku sarīkojums
 Latviešu biedrības Spānijā (*Asociación Letona en España*) Ziemassvētku sarīkojums 2020. gada 12. janvārī.

Pusdienas.
 Biedrība izīrēs telpu un sagatavos gardumus no Latvijas.
 e-pasts: info@latviesi.es / latviesi.es@gmail.com
 Telefons: +34 644296777

27. JANVĀRIS
Dalība farmācijas un medicīnas izstādē AAE
 Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (LIAA) aicina Latvijas farmācijas, medicīnas un dzīvības zinātņu uzņēmumus piedalīties kopstendā izstādē "ARAB HEALTH 2020" Apvienotajos Arabu Emirātos, kas norisināsies no 2020. gada 27. – 30. janvārim Dubajā!



"ARAB HEALTH" izstāde ir lielākā medicīnas izstāde Tuvajos Austrumos, ik gadu pulcējot vairāk nekā 55 000 apmeklētāju un 4250 uzņēmumu no 159 valstīm.

Kopējā stenda platība: 9 m²
 Vieta tiek piedāvāta 3 farmācijas, medicīnas vai dzīvības zinātņu uzņēmumiem.

Latvijas stenda vieta – "Z7.B11" Izstādes izcenojumi, ja stends tiek dalīts uz 3 uzņēmumiem:

- Laukuma un standarta stenda konstrukcijas (tai skaitā, standarta apgaismojums, elektrība, stenda tīrīšana), maksa – 2700 EUR
- Stenda obligātās apdrošināšanas un organizatoru administrācijas izmaksas – 250 EUR
- Reģistrācijas (*co-exhibitor*) maksa – 700 EUR
- Papildus mēbeļu noma (atkarīga no katra uzņēmuma nepieciešamībām, piemēram, darba galds – 140 EUR, stikla vitrina – 180 EUR, bāra krēsls – 80 EUR, brošūras statīvs – 35 EUR, apaļais galds – 100 EUR)

Stenda dizaina izstrādes izmaksas – 800 EUR

Visas iepriekšminētās izmaksas ir aptuvenas! Gala izmaksas dalībai kopstendā izstādē tiks aprēķinātas pēc pieteikuma saņemšanas un būs atkarīgas no izstādes dalībnieku skaita.

6. MARTS
Literatūras pulciņš Annabergā
 No 6. līdz 8. martam
 Adrese: Annabergā, Annaberger Str. 400, 53175 Bonn, DE



Literatūras pulciņš šoreiz būs veltīts mūsu kaimiņu tautu – igauņu un lietuviešu – jaunākajai literatūrai. Igaunų un lietuviešu dzejā ievadīs Guntars Godiņš un Indra Brūvere, bet prozā – Maiga Grinberga un Dace Meiere.

Lūdzu, piesakieties uz pulciņu, vēlākais, līdz februāra beigām.

12. MARTS
Latvijas nacionālais stends izstādē "Cosmoprof 2020" Itālijā (Boloņā)

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (LIAA) aicina Latvijas kosmētikas ražotājus pieteikties dalībai nacionālajā stendā starptautiskajā izstādē "COSMOPROF Bologna 2020" Itālijā, kas norisināsies 2020. gada 12. – 15. martā Boloņā!

"COSMOPROF BOLOGNA" ir lielākā kosmētikai un skaistumkopšanai veltītā izstāde reģionā, ko apmeklē vairāk nekā 260 000 dalībnieku no 154 valstīm, to vidū 22% vairumtirgotāji un 16% mazumtirgotāji, 16% skaistumkopšanas un SPA īpašnieki. Izstāde ir nozarē augstu novērtēta, jo pulcina ietekmīgākos nozares speciālistus.

Izstādē LIAA organizēs nacionālo stendu 48 m² platībā, 16. hallē, kur vieta tiek piedāvāta ne vairāk kā 6 dalībniekiem. Uzņēmumi dalībai Latvijas nacionālajā stendā tiks atlasīti, vadoties pēc pieteikuma formā iesniegtās informācijas. Dalībai tiks apstiprināti ne vairāk kā 6 uzņēmumi, kuŗi ieguvuši aug-



stāko punktu skaitu atbilstoši iepriekš noteiktiem atlasē kritērijiem.

Ja dalībai stendā pieteiksies nepietiekams skaits dalībnieku, LIAA patur tiesības nacionālo stendu atcelt.

Nacionālā stenda organizatoriskie izdevumi (izstādes stenda platības noma, stenda būvniecības izmaksas, tehniskais aprīkojums un mēbeles, pakalpojumi stendam, uzņēmumu reģistrācijas maksas izstādē izdevumi) 100% apmērā tiks finansēti no darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 3.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Palielināt augstas pievienotās vērtības produktu un pakalpojumu eksporta proporciju" 3.2.1.2. pasākuma "Starptautiskās konkurētspējas veicināšana" saskaņā ar 2015. gada 1. decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 678., piešķirot stenda dalībniekiem *de minimis* atbalstu.

14. MARTS
Eiropas Latviešu apvienības ikgadējā biedru sapulce

Lai izvērtētu paveikto un nospraustu uzdevumus turpmākam kopdarbam, ELA aicina savas biedru organizācijas un arī visas citas sadarbībā ieinteresētās diasporas organizācijas un kopas 2020. gada 14. – 15. martā piedalīties ELA ikgadējā biedru sapulcē.

Tā ir ikgadējā iespēja atvērtā gaisotnē apspriest kopējās ieceeres, prioritātes un vajadzības ar citu Eiropas diasporas organizāciju vadītājiem, ELA prezidiju un Latvijas partneriem.

Kopsapulce šoreiz notiks latviešu centrā Bērzainē, Freiburgā, Vācijā, un aizsāks gadu, kas vainagosies ar Eiropas Latviešu apvienības (ELA) 70 gadu jubileju.

Sapulcē tiks apspriestas tādas jomas kā identitāte (izglītība, kultūra), ieguldījums (dažādu nozaru profesionāļu, uzņēmēju, zinātnes un sporta sadarbība, migrācija) un iesaiste (mediji, pilsoniskā un politiskā līdzdalība, aizsardzība).

Tiks vērtēta līdzšinējā pieredze Eiropas Latviešu kultūras svētku un citu lielu kultūras notikumu rīkošanā un apspriests nākamo svētku rīkošanas modelis. Par savu iniciatīvu atjaunot Eiropas Latviešu jaunatnes apvienības darbību aicināti stāstīt Jauno līderu skolas aktīvie jaunieši.

Slēgtajā sēdē (tikai biedru organizāciju lokā) 15. martā ELA apspriedīs iespējamus statūtu grozījumus, kā arī ELA organizatorisko un finansiālo darbību.

Lai sekmīgāk organizētu uzņemšanu Bērzainē, visi intereenti no diasporas organizācijām un kopienām vai citām organizācijām, kā arī mediju pārstāvji aicināti pieteikt savu dalību līdz 14. janvārim, rakstot uz ela@latviesi.com.

Kalendārs tapis sadarbībā ar latviesiem.com

Jaunās Gaitas ziemas numurs

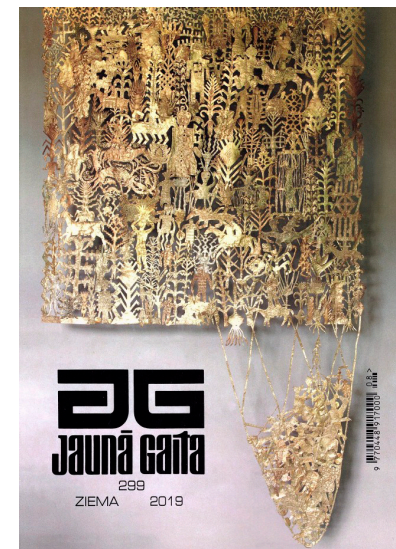
Rakstu krājums kultūrai un brīvai domai numurs JG299 nācis pie saviem abonentiem pasaulē, kā arī daudzās bibliotēkās Latvijā.

Šai numurā dzejoļu kopas no Leona Brieža, kuŗš nule, 2019. gada 16. decembrī nosvinēja 70 gadu jubileju, Bārbalas Simsones, Kaspara Zalāna, Elinas Līces un Ilonas Ķepales. Prozas mākslu īsstāstos piedāvā Anete Piņķe, Ilze Lāce-Verhaeghe, Zane Zusta, Inguna Bauere un Vija Lagunovska.

Teksta fragmentus un attēlus no savas topošās grāmatas *Bestiāriju metamorfozes* māksliniece Lilija Dinere ievada ar paskaidrojumu, ka šo "neparasto un reizē ikdienišķo būtņu enciklopēdiju" viņa veidojusi divdesmit gadu garumā. Amerikas latviešu mākslas apvienības prezidente Linda Treija iepazīstina ar Ievu Krūmiņu, tekstilmākslinieci, kuŗa no plastmasas atkritumu skrاندām uzbūvē zeltainas pļavas, mirgojošus cilvēku pūļus, naktstauriņus, bruņu krekļus, arī uz šī numura vāka redzamo fantāzijas tēlu klāstu. Abu mākslinieču mākslas attēli bagātina daudzas žurnāla lapaspuses.

Komponiste un mūzikas pedagoge Dace Aperāne dalās ar spilgtiem iespaidiem par aizvadītā gada koncertsezonu Rīgā.

Teātra mākslas nodaļā Laima Martinska ieturīgi atskatās uz aktiera, *mazā teātra sanfrancisko* dibinātāja un vadītāja Laimoņa Siliņa (1926-2019) raženo mūžu. Rakstnieks un dramaturgs Andris Zeibots iepazīstina ar lugu recenzēšanas teorētiskās bāzes galveniem instrumentiem. Kristiāna Štrāle-Dreika, lugu datubāzes *lugas.lv* veidotāja un biedrības "Dramaturgu asociācija"



vadītāja, dalās ar īsu, uz skatuves uzvedamu skeču "Šķīstības solījums".

Daudziem pazīstamais Otto Ozols (īstā vārdā Mārtiņš Barkovskis) sniedz savu atbildi uz jautājumu "Kā latviešu valodai izdzīvot globālizācijas caurvējos?"

Grāmatu apskatu nodaļā ir Dieva mierā gājušās mākslinieces Džemmas Skulmes ievadraksts no Hansa Joachima Gerbera un Ojāra Spāriša grāmatas *Edgars Vinters. Gaisma, Krāsas, Noskaņas*. Anita Liepiņa raksta par Ingas Žoludes vienā sējumā saliktiem romāniem *Silta zeme* (2008) un *Materia botanica* (2019), Lāsma Gaitniece – par Gunitas Lagzdiņas *Ieraudzīt varavīksni*, un Kristīne Ilziņa – par Lienītes Mednes-Spāres *Dziedošās smiltis*.

Par abonēšanas kārtību rakstiet e-vēstuli juris.zagarins@gmail.com vai apmeklējiet mājas lapu jaunagaita.net, kur varat arī ieskatīties *Jaunās Gaitas* arhīvā no 1955. gada līdz pat šodienai.

Juris Žagariņš

Jūsu atbalsts - ieguldījums nākotnei!

Nav viegli mūsdienās uzturēt kultūras telpu, ne vienmēr tiek rasts pietiekams finansiālais atbalsts. Neskatoties uz to "Latgaļu sātas" ļaudis ir pārliecināti par sava darba augļiem. Aizgājušajos gados tradicionālās kultūras nometnēs piedalījušies vairāk nekā 200 bērni. Rekonstruēti etnografiskie un arheoloģiskie tērpi. Rīkojam tradicionālo amatu prasmju un instrumentu spēles apguves darbnīcas. Lai lielāks ļaužu skaits varētu apmeklēt mūsu pasākumus esam uzsākuši saieta telpu pārbūvi. Aicinam tautiešus, kam rūp jaunās paaudzes izglītība, tradicionālās kultūras vērtību saglabāšana un Latgales attīstība, nākt talkā ar padomu un finansiālu palīdzību. Mūsu darbība ir konkrēts piemērs, kad ieguldītie līdzekļi nes redzamus augļus.

Kontakti:
 "Rieksti", Dekšāru pagasts,
 Madžūji, Viļānu novads,
 LV-4614, Latvija
 e-pasts: latgalusata@inbox.lv,
 tālrunis: (00371) 293 86 454

Ziedojumiem:
 Biedrība "Latgales tradicionālās kultūras centrs „Latgaļu sāta”"
 Banka. Swedbank, Konta nr. LV33HABA0551026764633
 Reģ. Nr. 40008123854



LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

**Vissvētākās Jaunavas Marijas
 debesīs uzņemšanas svētkus
 rosina iekļaut oficiālajā
 svētku sarakstā**



Sabiedrības iniciatīvu portālā *Manabals.lv* sāka parakstu vākšanu par Vissvētākās Jaunavas Marijas debesīs uzņemšanas svētku iekļaušanu oficiālajā svētku sarakstā. Par iniciatīvas pārstāvi norādīts Guntis Šūpulnieks. Viņš rosina noteikt 15. augustu – Vissvētākās Jaunavas Marijas debesīs uzņemšanas svētkus – par svētku dienu, lai Latvijas iedzīvotāji varētu brīvi piedalīties šajos svētkos gan Aglonā, gan savā draudzē. Tāpat tiktu aktualizēta garīguma kopšana un attīstīšana, turklāt šādi Latvija iekļautos valstu saimē, kurās “apzinās un nekautrējas no savām saknēm”. Šūpulnieks mudina grozīt likumu “Par svētku, atceres un atzīmējamām dienām”, to papildinot ar šiem svētkiem.

**Latvijas atbalsts Austrālijas
 ugunsgrēkos cietušajiem**
 Latvija atbalstīs Austrālijas postošajos ugunsgrēkos cietušos, 6. janvārī mikroblogošanas vietnē *Twitter* norādījis ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs (JV).



Rinkēvičs uzsvēra, ka Latvija ir solidarā ar Austrāliju saistībā ar postošajiem ugunsgrēkiem un valsts izsaka dziļu līdzjūtību traģēdijā cietušo personu ģimenēm. Vienlaikus ministrs norādīja, ka Latvija sniegs palīdzību katastrofas upuriem, izmantojot organizāciju “Sarkanais krusts” Austrālijā.

**Latvijas Bankas vadība ir
 kompetentās rokās**
 Valsts prezidents Egils Levits 6. janvārī Rīgas pili pārrunāja aktuālos Latvijas Bankas jautājumus ar jauno bankas prezidentu Mārtiņu Kazāku. Novēlot M. Kazākam sekmes atbildīgajā darbā, Valsts prezidents uzsvēra: “Jau iepriekš augstu vērtēju Jūs kā atzītu ekspertu savā jomā, un tagad esmu pārliecināts, ka Latvijas Bankai būs laba un kompetenta vadība.”



Sarunā abas puses vienojās par ciešu dialogu, pievēršot uzmanī-

bu nepieciešamībai pēc ilgtermiņa valsts skatījuma, analizē balstītiem priekšlikumiem un secinājumiem par valsts izaugsmi un par aktuālo ekonomisko un finanču situāciju.

**Baltijas valstu prezidenti spriež
 par Rail Baltica īstenošanu**



Baltijas prezidenti ir apņēmības pilni sekmēt *Rail Baltica* īstenošanu un pabeigšanu laikā, pērn pēc tikšanās kopīgajā preses konferencē sacīja Egils Levits. Kopā ar Igaunijas prezidentu Kersti Kaljulaidu un Lietuvas prezidentu Gitanu Nausēdu amatpersonas apvienojās, lai nodrošinātu dzelzceļa līnijas *Rail Baltica* projekta īstenošanu, kā arī sekmēt grūtību pārvarēšanu. “Mums ir vienota politiskā nostāja – projekts ir jāpabeidz un tas ir jāizdara laikā,” uzsvēra Levits.

Tāpat Baltijas valstu lideri pārrunāja Baltijas elektrotīklu sinhronizāciju ar Eiropu, kuŗu plānots paveikt līdz 2025. gadam. Nausēda aicināja Igaunijas prezidentu un Lietuvas prezidentu pabeigt elektrotīklu sinhronizāciju un dzelzceļa līnijas projektu pēc iespējas ātrāk. “Lietuvā jau esam uzsākuši darbus, lai gan *Rail Baltica* gan elektrotīklu sinhronizāciju īstenošanu pēc iespējas ātrāk un efektīvāk,” sacīja Lietuvas prezidents. Pēc tikšanās Baltijas valstu prezidenti viesojās īpašajā *Dod Pieci!* stikla studijā. Egils Levits, Kersti Kaljulaida un Gitans Nausēda puda atbalstu labdarības maratonam *Dod Pieci!* un mērķim pievērst sabiedrības uzmanību neārstējami slimu cilvēku aprūpei Latvijā. Prezidenti arī veica ziedojumus, katrs izvēloties sev un savai valstij savu dziesmu.

*
 Nepilnības projekta vadībā rada risku, ka *Rail Baltica* pārsniegtu budžetu un ieviešanas laika grafiku, apvienotā revīzijā konstatēja Igaunijas, Latvijas un Lietuvas augstākās revīzijas iestādes. Valsts kontrolē informēja par audita rezultātiem, norādot, ka līdz šim projekta īstenošanai nav izdevies nodrošināt, ka aktivitātes, kas noteiktas Eiropas infrastruktūras savienības instrumenta finansēšanas līgumos, tiek īstenotas atbilstoši apstiprinātajam laika grafikam un sākotnēji aplēstajam budžetam. *Rail Baltica* projekta aktivitāšu īstenošana par pusotru gadu atpaliek no sākotnēji finansēšanas līgumos noteiktā laika grafika.

**ASV apsola līdzekļus Baltijas
 valstu aizsardzībai**
 Latvijas Aizsardzības ministrija (AM) pauž gandarījumu par ASV lēmumu piešķirt 175 miljonus dolaru (157,7 miljonus eiro) Baltijas valstu pretgaisa aizsardzībai un norāda, ka par šo finansējumu varētu uzlabot Baltijas valstu gaisa telpas komandvadības sistēmu.

AM Preses nodaļā aģentūru LETA informēja, ka patlaban Nacionālo bruņoto spēku pretgaisa aizsardzības arsenālā ir pārvietojamās tuvā darbības rādiusa raķešu sistēmas *Stinger* un *RBS 70*, bet ilgtermiņā nepieciešams plānot vidēja rādiusa pretgaisa raķešu sistēmas iegādi. Lai šādu ieceri īstenotu efektīvi, sākotnēji nepieciešams uzlabot Baltijas valsts gaisa telpas komandvadības sistēmu, kam attiecīgi varētu tikt izmantoti ASV plānotie līdzekļi.

**Neapturēs Latvijas kaŗavīru
 dalību misijā Irākā**

Aizsardzības ministrijas (AM) rīcībā joprojām nav ziņu, ka pēc uzbrukuma ASV vēstniecībai un Irānas ģenerāļa nogalināšanas būtu pieaudzis sešu Irākā dienāšo Latvijas kaŗavīru drošības apdraudējums, tāpēc viņi pagaidām nepārtrauks dalību misijā, sacīja aizsardzības ministrs Artis Pabriks (AP).



Artis Pabriks

“Mēs sekojam situācijai, un pašlaik mums nav tādas informācijas, kas liktu uzskatīt, ka mūsu kaŗavīri šajā mirklī ir vairāk apdraudēti nekā ikdienā, uzturoties Irākā, ņemot vērā gan viņu uzdevumus, gan atrašanās vietu,” sacīja Pabriks, piebilstot, ka patlaban satraukumam nav pamata.

6. janvārī tika nolemts, ka, ņemot vērā situācijas saasināšanos Irākā, arī Latvijas kaŗavīri kopā ar pārējām koalīcijas dalībvalstīm ir pārstājuši veikt Irakas drošības spēku apmācības, sacīja Latvijas Aizsardzības ministrijas (AM) preses pārstāvis Kaspars Galkins. Tuvākajā laikā plānotas trīs Baltijas valstu, Dānijas un ASV konsultācijas par tālāko dalību starptautiskajā operācijā pret teroristisko organizāciju *Daesh* (Islāma valsts) Irākā. Latvijas AM cieši sadarbojas ar ASV partneriem aktuālākās informācijas apmaiņā.

*
 NATO vēstnieki tikās, lai apspriestu situāciju Tuvajos Austrumos pēc Irānas ģenerāļa Kasema Soleimani nogalināšanas ASV triecienā Irākā. Irānai ir jāizvairās no tālākas vardarbības un provokācijām, 6. jūnijā pēc NATO vēstnieku ārkārtas sanāksmes Briselē pavēstīja alianses ģenerālsēkretārs Jenss Stoltenbergs. “Mūsu šīsdienas sanāksmē sabiedrotie aicināja uz atturību un deeskalāciju. Jauns konflikts nebūtu neviena interesēs, tāpēc Irānai ir jāatturas no tālākas vardarbības un provokācijām,” paziņoja Stoltenbergs.

**Sagatavots Nacionālā attīstības
 plāna 2021. – 2027. gadam
 projekts**

Pārresoru koordinācijas centrs (PKC) izvērtējis visus Nacionālā attīstības plāna 2021.– 2027. gadam

SPILGTS CITĀTS

No Valsts prezidenta Egila Levita uzrunas tautai gadumijā



“Mani mīlie līdzcilvēki!

Jauns ekonomikas modelis, kas celtu godā pietiekamību kā vērtību, nevis nežēlīgu dzīšanas pēc pārtēriņa. Tas nozīmē jaunu uzvedību patēriņā, citu attieksmi sociālā laukā, jaunus ikdienas paradumus gan katram no mums personīgi, gan valstīm un citiem globālajiem spēlētājiem. To pieprasa solidaritāte ar veselo saprātu, ar mūsu veselību, ar paaudzēm, kas nāks pēc mums, un ar visu dzīvo dabu.

Mēs priecājamies par tehnoloģiju attīstību, bet ir apņēmīgi jāvērsas pret šīs attīstības blakusefektiem, manipulācijām, kas apdraud cilvēka privātumu un brīvo gribu. Mēs, latvieši, attīstītas un stabilas valsts pārstāvji, esam vienlīdz atbildīgi meklēt, un esam arī vienlīdz spējīgi atrast nepieciešamos risinājumus. Sapņiem vienmēr ir jābūt lielākiem, nekā viens cilvēks tos spētu īstenot. Tāpēc būsim draudzīgi pret līdzcilvēku sapņiem, jo kāds no tiem var ļoti noderēt nākotnē.

Es vēlu mums ticību. Ticību saviem spēkiem, spējai sasniegt mērķus un īstenot savus svarīgākos sapņus. Es vēlu mums visiem kopā vairāk pašapziņas, domājot par savu valsti. Ne lepību, bet to nepieciešamo pašapziņu, ar kuŗu droši ieiet nākamajā desmitgadē. (..)

Es vēlu mums pārliecību, jo pārliecība nozīmē rīcību – risināt problēmas citu pēc citas, nevis nolaist rokas to priekšā. Katrs no mums var kļūdīties, atzīsīm to un dosimies tālāk!

Es vēlu mums cerību, ticību, pārliecību un pāri visam – mīlestību. Lai tā apņem mūsu tuvos cilvēkus, mūs visus Latgalē, Vidzemē, Zemgalē un Kurzemē, mūsu mīļajā Latvijā. Lai tā apņem visus latviešus plašajā pasaulē!

Par spīti it visam – Latvija ir un būs sekmīga, Latvija ir un būs jaudīga, Latvija ir un būs valsts ar lieliskiem cilvēkiem!

Latvija spēj!

Laimīgu jums Jauno – 2020. gadu!”

No Ministru prezidenta Krišjāņa Kariņa uzrunas tautai gadumijā



“Pagātne ir pierādījusi to, ka Latvijas tauta ir spēcīga un spītīga savā mērķtiecībā, tāpēc ikvienam būtu nepieciešams apzināt savu mīlestību pret Latviju un apvienot spēkus, lai veidotu stipru valsti. (..) Esam talantīga tauta, mums ir skaista valsts un bagātīgas tradīcijas. (..) Šis gads, no politikas viedokļa, aizsākās ar lielu neskaidrību. Pēc Saeimas vēlēšanām likās – nebūs iespējams izveidot rīcībspējīgu valdību. Tomēr pierādījās pretējais – izveido-

jām plašu piecu partiju koalīcijas valdību, kas spēj gan sastrādāties, gan soli pa solim veikt uzlabojumus dažādās valsts pārvaldes jomās. (..) Pārmaiņas tiek virzītas ar vienu mērķi – lai visi Latvijas iedzīvotāji dzīvotu labāk, lai valsts prātīgi, atbildīgi un caurskatāmi lietotu nodokļu maksātāju naudu. (..)

Šī gada laikā esmu bijis daudzviet Latvijā un zinu, ka ne visi vienādi izjūt kopējo izaugsmi. Mums ir vēl vairāk jāvērs uzmanību uz to, lai samazinātu nevienlīdzības plaisu starp mūsu iedzīvotājiem. Ēra, kad valsts varu noturēja šauru interešu pakļautībā, ir beigusies. Ar kopīgiem spēkiem padarīsim to neatgriezenisku!”

“Mēs esam spēcīgi un spītīgi savā mērķtiecībā,” secināja K. Kariņš, aicinot visus apzināt savu “mīlzu mīlestību pret Latviju un kopā salikt spēkus, lai celtu Latviju stipru”, piebilstot, ka patlaban tam ir īstais laiks.



(NAP2027) pirmās redakcijas sabiedriskajā apspriešanā saņemtos priekšlikumus un sagatavojis NAP2027 gala redakcijas projek-

tu. Pēc plašas sabiedrības iesaistīšanās Nacionālā attīstības plāna 2021.– 2027. gadam pirmās redakcijas publiskajā apspriešanā un daudzām diskusijām ar sadarbības partneriem esam rūpīgi izvērtējuši visus aptuveni 1400 saņemtos priekšlikumus un sagatavojuši NAP2027 gala redakcijas projektu,” skaidro PKC vadītājs Pēteris Vilks.

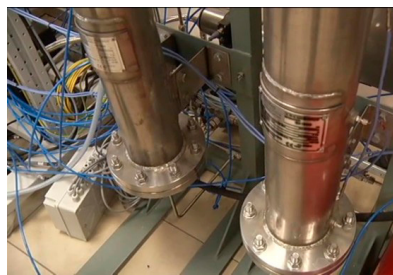
(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Latvijā radīta unikālā iekārta lauksaimniecībai

Lauksaimniecība ir nozare, kas nereti tiek piesaukta kā viena no sarežģītākajām, kuŗā samazināt siltumnicefekta radošo gāzu emisijas. Taču ir risinājumi, kas tieši šajā jomā ļauj pietuvoties oglekļa mazietilpīgas attīstības ieviešanai reālajā saimniekošanā. Turklāt padarot tos nevis par ierobežojumiem, bet gan iespējām. Arī Latvijā radītas idejas un iekārtas palīdz samazināt izmešus un piedāvāt pasaules tirgum jaunus risinājumus. Viens no veidiem, kā kūtismēslus un citus lauksaimniecības atkritumus no kaitīgiem izmešiem pārvērst derīgā resursā, ir padarīt tos par izejvielu biogāzes ražošanā, taču tas vēl nav viss – ja gāzē esošo metānu attīra, to iespējams pildīt automašīnās un izmantot šobrīd lietotās dabas gāzes vietā.



Latvijā ir radīta iekārta, kas ļauj iegūt augstas kvalitātes biometānu, un šobrīd šai iekārtai pasaulē nav līdzinieku.

Pārceļas uz dzīvi Latvijā

Kristīne un Pēteris Daliņi spēruši lielu soli pretim nezināmajam – pirms nepilniem diviem mēnešiem pārceļusies uz dzīvi Latvijā, vēsti TV3 ziņas. Abi ir dzimuši un auguši Austrālijā trimdas latviešu ģimenēs, bet šeit iepriekš viesojušies brīvdienās. Pēteris un Kristīne raidījumam stāstīja, ka vienmēr bijis sapnis dzīvot Latvijā. “Kad braucām te brīvdienās, domājām, kā varētu no brīvdienām pāriet uz īsto dzīvi. Tas nevarēja piepildīties, jo nevarējām braukt, ja nav darba. Šoreiz tas viss tā sanāca.

Tad, kad Pēteris teica, ka varbūt iznāks, ka darbs būs Latvijā, es atstāju darbu, pierunājām dēlu braukt līdzī. Meita palika Melburnā, viņa turpina mācības un dzīvo ar manu mammu, bet viņa brauks ciemos bieži. Mēs mākam latviešu valodu, ēdam vietējos ēdienus, gribējam pamēģināt.” Dzīvi Austrālijā bija grūtāk pamest dēlam Matīsam, taču nu jau jaunā skola un draugi arī iepatikušies. Tagad biežāk var aizbraukt līdz Valmierai, dzimtas mājām. Pēteris vecais tēvs ir slavenais šoļotājs Jānis Daliņš, kuŗš, zem Latvijas karoga startējot, Losandželosas Olimpiskajās spēlēs 1932. gadā izcīnīja sudraba medaļu.

Tapusi dokumentālā filma par diriģentu Andri Nelsonu

Jaunā gada pirmā diena daudziem jau ierasti saistās ar Vīnes filharmoniku Jaungada koncerta tiešraidi no Vīnes. Divas reizes prestižo koncertu diriģējis maestro Mariss Jansons, bet tagad pirmo reizi pie diriģenta pulsts stājās Andris Nelsons.



Bet pusstundu pirms koncerta Latvijas televīzijas ēterā bija skatāma kopražojuma dokumentālā filma “Andris Nelsons. Tikai mūzika”. Filma ir Vācijas un Latvijas kopražojums.

Daiņa Īvāna grāmata par Daugavpils Vienības namu

Daugavpilī atvēršanas svētkus piedzīvojuši Daiņa Īvāna grāmata “Spītā pacelties. Vienības nams laikos un netaikos”. Grāmata ir pirmais tik vērienīgs izdevums par Daugavpils Vienības namu.



Līdz šim interesentiem bija pieejama tikai 1940. gadā izdotā nelielā brošūra. Dainis Īvāns uzsver, ka Vienības nams tā tapšanas laikā nebija vienkārši būve, tā bija ideja par garīgo centru Latgalē. Šogad Vienības namam aprit 82. gadadiena. Tā ir daudzfunkcionāla ēka, kas tolaik bija modernākā Eiropā. Grāmata ir apkopotas gan Daiņa Īvāna personīgās pārdomas, gan vēsture, gan mūsdienas.

Tā tapusi, pateicoties ziedojumam no Vienības nama arhitekta Vernera Vitanda dēla Egila Vitanda, kuŗš dzīvo ASV. Verners Vitands gan projektējis Vienības namu, gan vadījis būvniecības darbus.

Latvijas mākslinieces piedalās starptautiskā projektā

Vitebskā Marka Šagāla mākslas centrā atklāts starptautiskais projekts “Pietiek”, kuŗā ar saviem darbiem piedalās arī desmit Latvijas mākslinieces.



Projektā piedalās mākslinieces no Latvijas, Lietuvas, Baltkrievijas, Vācijas un Čehijas. Izstādes koncepts sevī ietver mākslinieču – sievietu dalību, atspoguļojot mūsdienas sievietes pasaules ainu redzējumu un sievietes vietu mākslā un dzīvē. Projekts uzdod jautājumu, ko katrai no māksliniecēm nozīmē “pietiek” dzīvē?

Atklāts multimedialais mākslas centrs Digital Art House

Rīgā, Skolas ielā 2, atklāts trīsstāvu multimedialais mākslas centrs Digital Art House. 1700 kvadrātmetru plašā centra apmeklētāji varēs ne tikai aplūkot pasaules

vēstures izcilāko mākslinieku multimedialās izstādes, bet arī gremdēties interaktīvajās instalācijās un virtuālajā realitātē vai arī kādā no izglītojošajiem sarīkojumiem iepazīties ar mākslas vēsturi.



Digital Art House atklāšana

Lēmumu izveidot multimedialo centru ir rosinājuši izstādes “Izcilie modernisti. No Monē līdz Kandinskim” panākumi – to piecos darbības mēnešos apmeklēja vairāk nekā 72 000 skatītāju. Pirmās tika demonstrētas izstādes Mikelandželo *Pasaules radīšana* un “Gustavs Klimts. No mīlestības līdz nāvei”.

“Dvēseļu putenis” – visu laiku skatītākā filma Latvijas kinoteātros

Režisora Dzintara Dreiberģa filma “Dvēseļu putenis” ne vien pārspējusi visus līdzšinējos pašmāju kino skatītāņu rekordus atjaunotās Latvijas vēsturē, bet kļuvis arī par visu laiku pieprasītāko un skatītāko filmu Latvijas kinoteātros – filmu piecu nedēļu laikā noskatījušies teju 208 000 skatītāju, mediju informē filmas veidotāji un tās izplatītāji Latvijā “Uz kino” un “Kinopunkts”.

Vērienīgā kara drāma “Dvēseļu putenis” uz Latvijas kinoekrāniem nonāca pagājušā gada 8. novembrī, un piecu nedēļu laikā to noskatījušies jau 207 892 apmeklētāji.

Čelliste Margarita Balanas sevi piesaka kino pasaulē

Janvārī tiešsaistes platformās skatāma Margaritas Balanas pirmā mākslas īsfilma *Pianissimo*, kuŗas pamatā ir izcilā latviešu komponista Pēteris Vaska skaņdarbs *Grāmata Čellam*. Īsfilmas idejas autore ir pati māksliniece. Tā tiks izrādīta uz lielajiem ekrāniem Londonā, kā arī aprīlī Pēteris Vaska festivālā Cēsīs.



Mākslas filma *Pianissimo* ir mūzikas un kino savienojums par traģēdiju un cerību.

Ukrainā ir latviešu tautas deju kopa

Jau visu aizvadīto gadu Ukrainā, Kijevā, darbojas Ukrainas latviešu biedrība. Tās izveide – 2018. gada 18. novembrī aktivizējusi latviešu diasporu. Ukrainā dzīvojošie latvieši kuplākā skaitā kopā sanāk

VĒSTNICĪBU ZIŅAS

DĀNIJA. Kopenhāgenā, kinoteātrī *Husets Biograf*, tika izrādīta režisores un publicistes Alises Zariņas filma “Blakus”. Skatītāju ieinteresētība bija liela, jo visas biļetes uz filmu tika rezervētas vairākas nedēļas iepriekš. Pirms filmas klātesošajiem bija iespēja baudīt Latvijas alu, kvasu un uzkodas. Uzrunājot sanākušos, Latvijas vēstniecības Dānijā padomniece Līga Usilenoka minēja filmas panākumus – saņemto Nacionālo kino balvu “Lielais Kristaps” (kopumā filma bija izvirzīta 6 nominācijās), kā arī kritiķu un skatītāju atzinību par jauno režisori un viņas novatorisko devumu Latvijas kino. Pēc seansa skatītāji puda sajūsmu par filmu un pateicās vēstniecībai par iespēju apmeklēt Latvijas kino jaunāko piedāvājumu. 2019. gadā šī jau ir piektā Latvijas filma, kas ar vēstniecības atbalstu tiek izrādīta Kopenhāgenā.

KOREJA. Donganas fotogrāfiju mūzejā Jonvolas (*Yeongwol*) novada pašvaldībā ar svinīgu ceremoniju atklāta latviešu fotomākslinieka Andra Zēģera izstāde “Dzintara noslēpumi.” Izstādi rīko Latvijas vēstniecība Korejas Republikā sadarbībā ar Jonvolas pašvaldību. Tā būs apskatāma līdz 30. decembrim. Izstādes atklāšanā viesus uzrunāja vēstnieks Pēteris Vaivars, Jonvolas mērs Mjonso Čve un citi pašvaldības pārstāvji. Uzrunas laikā vēstnieks pateicās Jonvolas pašvaldībai par atbalstu izstādes rīkošanā un puda cerību arī par turpmāku sadarbību nākotnē. Līdz ar izstādes atklāšanu vēstnieks Pēteris Vaivars apmeklēja arī Sokdžonas meiteņu pamatskolu, kuŗā tikās ar skolniecēm un uzstājās ar lekciju par Latviju.

ZVIEDRIJA. Latvijas vēstniecībā Stokholmā, klātesot Latvijas vēstniekam Zviedrijā Marģeram Kramam, notika Latvijas Valsts vēstures arhīva Fondu analītikas un uzzīņu sistēmu nodaļas vadošās pētnieces Enijas Rubinas tikšanās ar Zviedrijā dzīvojošo tautieti Rutu Suksi. Tikšanās laikā Latvijas Nacionālā arhīva glabāšanā tika nodots Latvijas zinātniekam antropologam profesoram Francim Balodim adresētās vēstules laika posmā starp 1942. un 1945. gadu. Sarakste veikta gan ar akadēmisko rindu, gan diplomātiskajiem pārstāvjiem, gan tautiešiem, kuŗi ieradušies kara laikā Zviedrijā.



svētku reizēs, bet ikdienā satiekas, lai dejotu. Mazs, bet nīprš – tāda ir Ukrainas latviešu deju kopa “Kastaņi”.

Reizi nedēļā Latvijas vēstniecības telpas Kijevā pārvēršas par deju zāli, kad uz mēģinājumu sapulcējas “Kastaņi”. Ukrainas latviešu deju kopa izveidojās pirms četriem gadiem. Dalībnieki atzīst – dejojšana ir labs iemesls, lai sanāktu kopā.

Atklāti nezināmi Anša Čiruļa griestu gleznojumi



Retu un sajūsmas pilnu brīdi piedzīvojuši restauratori bijušajā Ogres sanatorijā, kur ēdamzālē atrodas vieni no nedaudzajiem izcilā mākslinieka Anša Čiruļa sienu gleznojumiem. Nesen darba gaitā atklājies kas negaidīts – izrādās, ka Čirulis apgleznojis ne

vien sienas, bet arī griestus. Tagad kultūras mantojuma sargiem būs jāpārskata iepriekš fiksētā valsts nozīmes mākslas pieminekļa apjoms, bet pašvaldībai – jāmeklē papildu nauda jaunatklājumu restaurācijai.

LU fonda valdei pievienojas eksprezidents Andris Bērziņš

Latvijas Universitātes (LU) fonds zināms kā viens no stabilākajiem filantropijas kultūras nesējiem Latvijā jau kopš 2004. gada. Tā misija ir roku rokā ar mecenātiem visā pasaulē tuvināt izglītības ieguvu uz zināšanām balstītā sabiedrībā. Līdz ar 2020. gadu LU fonda valdei – priekšsēdim, bijušajam LU rektoram (2000-2007) prof. emer. Ivaram Lācim un izpilddirektori, LU absolventei Lailai Kundziņai – pievienojies bijušais Latvijas Republikas prezidents (2011-2015) Andris Bērziņš.



LU fonda valde. No kreisās: Andris Bērziņš, Laila Kundziņa un Ivars Lācis

LU fonda komanda pateicas ilggadējam LU fonda valdes loceklim, kādreizējam stipendiātam un LU absolventam Jurim Pūcem par 11 gadus ilgo pienesumu, idejām un darbu Latvijas augstākās izglītības spēcīnāšanā un filantropijas kultūras popularizēšanā.

Ziņas sakopojis P. Karlsons

LAIKU UN VIETU MIJĀS



FRANKS GORDONS

Beidzoties 21. gadsimta otrajai dekādei, Viskrievijas “nācijas līderis” Vladimirs Putins bija ārkārtīgi rosīgs – uzruna pēc uzrunas, un visos šajos vārdos izviridumos virmoja nervozitāte, aizkaitinājums.

19. decembrī Maskavā notika Putina kārtējā, 15. preses konference. Gaŗu gaŗajā tekstā, var teikt, uzkrīta daŗi dusmīgi teikumi: Putins – otreiz vairāku gaŗu laikā – “izreķinājās” ar Ļeņinu, kuŗš esot “saposťijis” (razvaľil) “tūkstošgadīgo Krievijas valsti” – unitāro, centralizēto, nedalāmo, izgudroto PSRS, sastāvošu no “savienotām republikām”, kuŗām, kā zināms, tīri formāli bija tiesības izstāties... Tas nu pēc 79 gaŗdiem novedis pie Padomju Savienības sabrukuma. Mūsdienās “Ļeņina kļūda” nevar atkārtoties: Tatarstāna vai Jakutija, piemēram, ir Krievijas “federācijas subjekti”, kuŗi pat formāli nevar atdalīties.

Jau nākamajā dienā, 20. decembrī, Putins – šoreiz Pēterburgā – bija steidzami sasaucis pēcpadomju jaunvalstu (PSRS “mantiniecu”) prezidentus uz “neoficiālu tikšanos”, lai Aleksandrs Lukašenko, Ilhams Alijevs un pārējie no viņa mutes uzzinātu, kas tad īsti bija noticis pirms 80 gaŗdiem.

Raugi, Putins bija bezgalīgi sašutis, kad Eiropas Parlaments 19. septembrī pieņēma rezolūciju par to, “cik svarīgi Eiropas nākotnei ir saglabāt vēsturisko atmiņu”. Rezolūcijā teikts, ka Molotova-Ribentropa pakts “sadalīja Eiropu un neatkarīgu valstu teritorijas starp diviem totalitārajiem režīmiem, kas pavēra ceļu Otrā pasaules kaŗa sākumam”.

Ši Eiropas Parlamenta rezolūcija burtiski satracināja Vladimira Vladimiroviču, var teikt – līdz baltkvēlei. Viņš saviem “pēcpadomju” klausītājiem nolasīja

gaŗu lekciju, Otrā pasaules kaŗa izraisīšanā vainojot Rietumu “samierinātājus” un nabaga Poliju. Pēc gandrīz vai akadēmiska formāta “lekcijas” Putins acināja savus viesus iepazīties ar rūpīgi sagatavotu izstādi, kuŗas stendos skatāmi nesen atslepenoti dokumenti, kas rādot, cik netaisna ir Eiropas Parlamenta rezolūcija.

Putina svētās dusmas var saprast, ņemot vērā visu to imperisko dižošanu, ar kuŗu tiek gatavota Lielās Uzvaras 75 gaŗu jubileja 9. maijā.

Putina noskaņojums nebija manāmi uzlabojies 25. decembrī, kad Kremli uz sēdi sanāca viņa administrācijai pakļautā “Stratēģiskās attīstības un nacionālo projektu padome”. Vladimirs Vladimirovičs, uzrunājot šīs padomes locekļus, bija spiests konstatēt, ka daudzējādā ziņā *god upushchen* – aizejošais gaŗs zaudēts. Eksports neesot pietiekami stimulēts, un vairākās “nacionālo projektu” nozarēs 2019. gaŗdam paredzētais plāns izpildīts tikai par 27,3 procentiem. Ļoti zīmīgas ir Putina žēlabas par to, ka

nav pietiekamā daudzumā iepirkts (!) *oborudovanije*, t. i., dažāda aparātūra u.tml. Tas nozīmē, ka Krievijas ekonomika, īpaši IT jomā, joprojām ir atkarīga no iepirkumiem ārvalstīs, kaut vai Dienvidkorejā...

“Krievijas tieksme “pakļaut” Baltkrieviju varot pārvērsties kaŗā ar NATO, uzskata Aleksandrs Lukašenko” – tādu virsrakstu portāls *newsru.com* lika intervijai, ko Baltkrievijas prezidents Lukašenko Minskā deva raidstacijas *Eho Moskvi* galvenajam redaktoram Venediktovam. Intervijā prezidents Lukašenko uzsvēra: Krievijas un Baltkrievijas attiecības ar katru gaŗu pasliktinās, un tas var novest Maskavu līdz kaŗam ar Ziemeļatlantisko aliansi: “Ja Krievija mēģinās pārkāpt mūsu suverēnitāti, jūs zināt, kā reagēs pasaules kopība, viņi tiks ievilkti kaŗā. Rietumi un NATO jau to (iespējamo Baltkrievijas suverēnitātes pārkāpšanu) neizturēs, tāpēc ka viņi to vērtēs kā pret viņiem vērstu draudu. Un kaut kādā ziņā viņiem būs taisnība”.

Lukašenko, tiesa, piebilda, ka Baltkrievija joprojām ir Krievijas priekšpostenis, un ja Rietumi apdraudēs Baltkrieviju, tad tas būtu tiešs drauds Krievijas suverēnitātei, un Putins taču nepieļaus, “ja mēs ļausim tautai doties uz Maskavu”. Bet šie Lukašenko vārdi taču neatsver to, ko viņš teica intervijas sākumā...

Putina satraukumu vēl vairo Krievijas Federācijas komunistiskās partijas 75 g. v. priekšsēdis Genādijs Zjuganovs, kuŗš 21. decembrī Maskavā, uzrunājot komunistus un kreiso organizāciju aktīvistus, konferencē ar gaŗo nosaukumu “Krievija-2024: kreisais pavērsiens vai nacionālā katastrofa”, teica: “Janvāri – februāri mums jāriko varenis forums un jāapstiprina programma, jāizvēlas nacionālo interešu un tautas uzticības valdība. Septembrī, es neizslēdzu, var notikt arī prezidenta pirmstermiņa vēlēšanas.”

Tikai tas vēl trūka, lai Putinam sabojātu garastāvokli gadmiņā.

Par emocijām, gaumi un naudu



SALLIJA BENFELDE

Vecā gaŗa pēdējās minūtēs, kā ierasts, savus apsveikumus un novēlējumus teica gan Latvijas premjerministrs Krišjānis Kariņš, gan Valsts prezidents Egils Levits. Jāteic, ka premjera un prezidenta runas papildināja viena otru.

Protams, abu valstsvīru runas tika vērtētas dažādi. Vieni tās uzteica par skaidru nostāju ne tikai pamatjautājumos, bet arī par skaidru vērtību sistēmu. Otri sūrojās, ka tajās neesot bijis svētku aizrautības un krāšņuma. Iespējams, ka brīdi pirms Jaunā gaŗa atnākšanas, šampanieša glāžu šķindoņā un salūta gaidās, cilvēki labāk sadzirdētu spilgtus salīdzinājumus un iespaidīgus tekstus. Manuprāt, ārējais krāšņums ir kā slimība, ar kuŗu bieži sirgstam. Tieši tāpat kā negatīvā nostāja pret visu, kas notiek vai varētu notikt. Diemžēl ar aizdomām bieži vien tiek sagaidīts viss – idejas, lēmumi, cilvēki un notikumi. Protams, nevēlētību un nebūšanu netrūkst, bet jautājums ir, vai vienīgā reakcija ir žēlošanās un noskatīšanās no malas, pašiem neko nedarot?

Vecgaŗa vakarā, skatoties dažādu Latvijas televīzijas kanālu sarūpētos šovus un koncertus, diemžēl nācās pievienoties kritizētājiem. Zinu un saprotu, ka daudzu problēmu sakne ir naudas trūkums. Tāpat zinu, ka senajā teicienā – par gaumi nestrīdas – ir liela daļa patiesības. Tomēr, manuprāt, ir kāda robeža, kuŗu pārkāpjot runa vairs nav par atšķirībām gaumes izjūtā, bet par tās trūkumu, un nauda tur diez vai ko var glābt. Piemēram, sabiedriskā te-

levīzija īsti nebija skatāma. Kopā ar draugiem centāmies to skatīties, bet beigu beigās *youtube* plāšumos atradām... Amerikas taltantu šovu, ko skatījāmies līdz pat premjera un Valsts prezidenta uzrunām. Droši vien Vecgaŗa programma ir pārbaudījums visiem televīzijas kanāliem, jo, manuprāt, īsti nav skaidrs, kāda ir tā auditorija, kam pasākumi domāti. Nezinu, vai jaunieši sēž pie TV ekrāniem vai savos telefonos, lai skatītos Vecgaŗa raidījumus, bet skaidrs, ka divdesmitgadnieki diez vai skatīsies to pašu, ko grib redzēt pensijas vecuma cilvēki, un pa vidu vēl ir cetrdesmit un piecdesmitgadnieki. Tāpat kā bieži vien, noraugoties partiju darbos un nedarbos, jāvaicā, vai tiešām tās nevar pasūtīt socioloģisko pētījumu, lai saprastu, vai darītais un sacītais sasniedz plašāku vēlētāju loku, gribas teikt, ka vismaz sabiedriskā televīzija varētu izpētīt savus skatītājus. Tas būtu lēmums un rīcība, domājot par nākotni un iespējām to veidot.

2020. gaŗs ir klāt. Diez vai pasaulē tas gaidāms mierīgāks un līdzsvarotāks par aizgājušo. Protams, bez emocijām neiztikt, un būtu labi tās nejaukt ar empātiju un spriestspēju, runājot par to, kas notiek vai nenotiek. Un, protams, izcilu demokrātisku labklājības valsti nav iespējams izveidot ātri un vienkārši, it īpaši, ja stāvam malā un tikai kritizējam. Tādēļ jāsaaka – Dievs, svētī Latviju, mūsu sirdis un prātus! Lai visiem šis gaŗs laimīgāks un gaišāks!



LETA
nacionālā informācijas aģentūra

Marijas iela 2, Rīga, LV – 1502

marketing@leta.lv

+371 – 672 225 09

www.leta.lv



Laikraksts

BRĪVĀ LATVIJA

JOPROJĀM INFORMĒ, IZGLĪTO, IZKLAIDĒ

www.facebook.com/@brivalatvija

[www.twitter.com @briva_latvija](https://www.twitter.com/@briva_latvija)

Mājaslapa:

www.brivalatvija.lv



RAITS EGLĪTIS

PBLA AIZVADĪJUSI SPRAIGU DARBA GADU

Atskats uz 2019. gada galvenajiem notikumiem

Pasaules brīvo latviešu apvienība (PBLA) aizvadītajā gadā sekmīgi darbojusies Latvijā caur tās pārstāvniecību Rīgā, iestājoties par ārvalstīs dzīvojošo latviešu interesēm, kā arī caur tās dalīborganizācijām pasaulē, nesot Latvijas vārdu pasaulē.

Redzamākie notikumi apvienības darbā bija Pasaules latviešu kultūras konference Cēsis (PLKK), Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forums Valmierā (PLEIF) un gadskārtējā valdes sēde Rīgā, taču aktīva darbība ir notikusi visa gada garumā. Ir bijušas tikšanās kā ar Valsts prezidentu, Latvijas valdību, ministrijām un valsts iestādēm, tā arī ar atsevišķiem politiķiem, Saeimas deputātiem un arī ar nevalsts organizācijām. Esam arī veiksmīgi koordinējuši Kultūras ministrijas atbalstītos Latvijas Simtgades un kultūras projektus visā pasaulē, uzturējuši diasporas latviešu skolu tīkla darbu roku rokā ar Izglītības un zinātnes ministriju un Latviešu valodas aģentūru.

Caur savām dalīborganizācijām un pārstāvniecību Latvijā PBLA ir darbojusies saskaņā ar tās pamatvērtībām – uzturēt latviešu organizēto sabiedrību ārpus Latvijas, veicināt kultūras saglabāšanu un jaunradi, kā arī koordinēt izglītības sistēmu ārvalstīs, gādāt par Latvijas valsts drošību, stiprināt ekonomiku un populārizēt Latvijas vārdu pasaulē.

2019. gads iesākās ar nu jau par tradīciju kļuvašajām PBLA vadības sadarbības vizītēm pie Latvijas valdības pārstāvjiem. Aizvadītajā gadā tas bija sevišķi aktuāls jautājums, jo bija jāuzsāk darbs ar jaunizveidoto Krišjāņa Kariņa valdību un ministrijās jāpārņem uzsāktā sadarbība jaunajā realitātē, kad bija sācis darboties Diasporas likums. Ar šādu mērķi Rīgā no Vašingtonas iera-



PASAULES
BRĪVO
LATVIEŠU
APVIENĪBA

dās PBLA vicepriekšsēdis Pēteris Blumbergs, lai kopā ar valdes priekšsēdi Kristīni Saulīti, izpildītore Raitu Eglīti un pārstāvniecības vadītāju Jāni Andersonu 2019. gada februāra beigās tiktos ar Ministru prezidentu un Latvijas valdības pārstāvjiem. Nedēļas laikā PBLA vadība tikās ar Ministru prezidentu Krišjāni Kariņu un valdības ministriem. Katrā no šīm tikšanās reizēm tika pārrunāts PBLA darbs un diasporas potenciālais ieguldījums Latvijas valsts attīstībā un drošībā, meklētas jaunas sadarbības iespējas. Notika arī tikšanās ar Saeimas priekšsēdi Ināru Mūrnieci, kuŗas rezultātā viena ALA programmas "Pavadi vasaru Latvijā" jauniešu nostrādāja savu prakses laiku Latvijas Republikas Saeimā. Šai gadā plānota vēl viena papildu prakses vieta Ārlietu ministrijā.

Pasaules latviešu Kultūras konferences septembra beigās PBLA rīkoja kopā ar Kultūras ministriju un Cēsu pilsētas domi. Kopīgā darba rezultātā divu dienu garumā dažādu kultūras un mākslu nozaŗu pārstāvji pārrunāja latviešiem aktuālo kultūrā kā Latvijā, tā ārvalstīs. Diskusijās tika skarti trīs tematiskie loki – latviskās identitātes nozīme kultūrā, dziesmu un deju pieaugošā nozīme latviskās kopības uzturēšanā ārpus Latvijas, kā arī jaunrade. Konferences pirmā diena iesākās pārpildītās Pasaules latviešu mākslas centra telpās Cēsis ar diskusiju par latviešu mākslas jaunradi, tās izdzīvošanu un iekļaušanos pasaules kultūras kopējā ainā. Diskusijai sekoja atklāšanas koncerts, kuŗā Jāzeps Vitola Latvijas Mūzikas akadē-



Valstssvētku pieņemšanā Rīgas pilī (no labās): Kristīne Saulīte, PBLA priekšsēde, Latvijas Nacionālo bruņoto spēku komandieris, ģenerālleitnants Leonīds Kalniņš, Michigan National Guard komandieris, ģenerālmajors Paul D. Rogers, Aija Ebdena, Latviešu kopības Vācijā valdes locekle un Dr. Valters Nollendorfs, Latvijas Okupācijas mūzeja biedrības valdes priekšsēdis.

mijas orķestris un koris un vijolniece Eva Bindere atskaņoja īpaši šim notikumam sagatavoto Tālivalža Ķeniņa Koncertu vijolei un simfoniskajam orķestrim. Koncerta otrajā daļā skanēja Alfrēda Kalniņa kantātes.

Atgriežoties Rīgā no Kultūras konferences, PBLA valde gatavojās gadskārtējai sēdei. Dienu pirms sēdes svinīgās atklāšanas valdes locekļus un darbiniekus uz sarunu Rīgas pilī aicināja Valsts prezidents Egils Levits. Tikšanās laikā viņš uzsvēra PBLA darba nozīmi Latvijas valsts vēsturē un neatkarības atjaunošanā, kā arī pārrunāja vairākus diasporai aktuālus jautājumus – Diasporas likuma iedzīvināšanu, diasporas preses izdevumu darbību un nākotni, kā arī PBLA lomu remigrācijas veicināšanā.

PBLA valdes sēdes laikā tika

pārrunāts dalīborganizāciju darbs mītņu zemēs un arī notika interesanta saruna ar ministriju pārstāvjiem par praktiskām niansēm kultūrā, izglītībā un tautsaimniecībā.

21. un 22. novembrī Valmierā aizvadītais Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forums (PLEIF) bija jau sestais. To organizēja PBLA un Valmieras pilsētas pašvaldība sadarbībā ar Latvijas Ārlietu ministriju, biedrību "Valmieras attīstības aģentūra" Amerikas Tirdzniecības palātu (*AmCham*), biedrību *The Red Jackets* un biedrību "Ar pasaules pieredzi Latvijā". Šajā latviešu uzņēmēju forumā piedalījās vairāk nekā 300 dalībnieki no 14 valstīm – Latvijas, Brazīlijas, Kanadas, Vācijas, Chorvātijas, Norvēģijas, Īrijas, Lielbritānijas, Austrālijas, ASV, Ķīnas,

Singapūras, Zviedrijas un Taizemes. Paralleli turpat Valmierā norisinājās Izglītības un zinātnes ministrijas rīkotais Diasporas izglītotāju seminārs, kuŗā piedalījās ministre Ilga Šuplinska.

Forumā tika secināts, ka Latvijai ir, ko piedāvāt ārzemju talantiem, kas pirmām kārtām meklē drošību, mājokli un labvēlīgu vidi savam darbam un ģimenei. PLEIF dalībnieki sprieda, ka šobrīd vērojams valsts vispārējās stratēģijas trūkums talantu piesaistei. Ar talantu piesaisti jānodarbojas uzņēmējiem, saskaroties ar daudzdiem birokratisķiem šķēršļiem. Turklāt sabiedrībā ir izteikti jūtams iecietības trūkums, saskaroties ar profesionāļiem no citām valstīm. Diskutējot par to, ko stāstīt darījumu partneriem ārzemēs par Latviju, forumā tika uzsvērts, ka jāstāsta par mūsu izcilajiem sasniegumiem, uzņēmumiem, individiem un mūsu valsti – tas palīdz saprast, ka mums patiesi ir ar ko lepoties, un mēs visi esam Latvijas vēstneši pasaulē. Dienas noslēgumā uz kustības *The Red Jackets* biznesa izcilības balvas pasniegšanu Valmierā ieradās arī Valsts prezidents Egils Levits, tādējādi izrādot atzinību par padarīto foruma rīkotājiem, dalībniekiem un viesiem.

2019. gadā PBLA pārstāvji pēc iespējas centušies piedalīties dažādos sadarbības partneru un valsts iestāžu rīkotajos pasākumos – Diasporas konsultatīvās padomes sēdēs, Pasaules latviešu izglītotāju seminārā, LVA skoloģotāju semināros, Tieslietu ministrijas un ASV vēstniecības rīkotajos semināros, kā arī Ārlietu ministrijas pieņemšanās. PBLA vadība tikusi aicināta uz Valsts svētku pieņemšanu Rīgas pilī un uz svinīgajiem pasākumiem Rīgas Latviešu biedrībā un citur.

Vēl viens veiksmīga panākuma piemērs ir pēc PBLA iniciatīvas sarīkotā Saeimas saliedētības komisijas sēde par Diasporas arhīviem. Rezultāts – valsts piešķir lidzekļus ārpus Latvijas arhīvu vajadzībām 51 000 EUR apmērā, sākot ar 2019. gadu. Atkārtoti tiek izcelta Ministeres arhīvu sakārtošanas nepieciešamība. Ir aktīvizējusies ASV latviešu grupa, izveidojot "Amerikas latviešu vēsturiskā mantojuma biedrību". Ir gandarījums, ka Saeima sākusī saprast nepieciešamību izveidot stratēģiju, kā sistematiski apzināt un sakārtot arhīvus latviešu kopienās ārpus Latvijas.

Aizvadītā gada laikā PBLA cieši sadarbojusies arī ar *American Latvian Chamber of Commerce (AmCham)* un ar *Michigan National Guard (MNG)* pārstāvjiem Latvijā, uzņemti sakari ar jauno ASV vēstnieku Latvijā *John Carwile* un diplomātiskā korpusa pārstāvjiem. PBLA sadarbības partneru lokā ir arī organizācijas "Ar pasaules pieredzi Latvijā", Latvijas Okupācijas mūzejs, Vītola fonds, Daugavas Vanagu apvienība, fonds *Namejs* un citi.

Vēlam visiem mūsu atbalstītājiem un draugiem veiksmīgu un darbīgu 2020. gadu!



Diasporas arhīvu saglabāšanai veltīta sēde Latvijas Republikas Saeimas Sabiedrības saliedētības komisijā



DAIGA MAZVĒRSĪTE

Kā izaust kosmonautu, vērsi un pat kafiju? Edīte zina atbildi!

Lai kādā tehnikā viņa arī strādātu, tekstilmākslinieces Edītes Pauls-Vigneres darbus uzreiz var pazīt – tie ir vitāli, temperamentīgi, vienkārši skaisti. Jau viņas pati pirmā personalizstāde, kas notika 1978. gadā Rīgas Aizrobežu mākslas muzejā, iecēla gobelēnisti izcilības statusā. Nu par godu 80. jubilejai daži no toreizējiem darbiem līdz 2020. gada martam apskatāmi retrospekcijā *Kafijas kantāte* Dekoratīvi lietišķās mākslas muzejā. Izstādes nosaukumam izraudzīts 1976. gadā tapušais četrdaļu gobelēns, ko pirmoreiz varēja apskatīt pirmās Mākslas dienas Rīgā, lielā izstādē Pētera baznīcā. “Ideja darbam radās, baudot burvīgo kafiju. Un kafija aizvien ir manis iecienīts dzēriens,” atzīstas Edīte. “Togad Jānis Peters izdeva savu ceturto dzeju grāmatu un pieminēja Baha kantāti. Kantāte ir plašs darbs ar kori, tad nu es savu darbu sadalīju četrās daļās un parādīju pupiņu ceļu līdz porcelānam.”

Gobelēns *Kafijas kantāte* bija skatāms jau pieminētajā pirmajā personalizstādē, kam sekojušas vēl vairākas, un istas pupiņu kafijas dzeršana iezīmēja Edītes nonākšanu cienījamās mākslinieces statusā 70. gados, jo bērībā Paulu ģimenē baudīta miežu kafija. Nu viņa varēja malkot modīgo melno dziru, fonā skanot mūzikai: “Klausījos visu no folkloras līdz klasiķiem, ieskaitot dzezu. Man bija gandrīz visas skaņuplates, ko tolaik izdeva.” Mūzika bija pašsaprotama ne tikai tāpēc, ka Edītes brālis ir slavenais komponists Raimonds Pauls. To lauk māksliniece bija precējusies ar izcilās Vīgneru dinastijas pārstāvi, komponistu un skaņu režisoru Ivaru Vīgneru – šai laulībā dzimušais dēls Pauls Vīgners, apveltīts ar unikālu talantu buķeti, diemžēl jau ir viņšaulē.

Mūzikas klausīšanās paralēli aušanai bija iespējama tāpēc, ka īpašas – klusas, turklāt milzīgas stelles Edītei uzbūvēja viņas pašas tēvs. Uz tām arī austi šie grandiozie darbi, kas paliks latviešu mākslas vēstures zelta fondā.

Paulu dzimta vispār apveltīta ar titāniskām darbaspējām un milzu atbildību pret paveikto – otra šoruden atklātā Edītes Pauls-Vigneres izstāde veltīta viņas opapam – Ādolfam Paulam, kas astoņu gadu vecumā sāka apgūt sarežģīto stikla pūtēja arodu. Visu mūžu viņš darinājis glāzes, vāzes, karafes, un dažas no tām joprojām gozējas mazmeitas dzīvoklī aiz vecāku senās bufetes stikliem. Edīte glabā ne tikai šīs senlietas, bet arī skaistas atmiņas par tiem laikiem, kad Pauli dzīvoja Ilģuciemā, netālu no stikla fabrikas, kur kādu laiku strādāja arī viņas tēvs Volde-mārs. Viņu dzimtas mājas jau sen vairs nav. To nošķūrēja, kad bija jāatbrīvo vieta jaunajiem namu masīviem, un daži attēli no senā Ilģuciema redzami arī Edītes šoruden atklātajā izstādē *Vīna pasaule* Architektūras muzejā. Tur no dažnedažādu nokrāsū pērlītēm māksliniece da-

rinājusi nelielas glezniņas, kuŗās atainotas opapa no stikla izpūstās lietas un arī pašas iztēles augļi. Divus vienādus traukus šais mākslas darbos neatrast. Ir īpaši foni – māksliniece šo recepti tur noslēpumā, arī sevišķi, oriģināli rāmji. Viss vizuālo un zib, un krāšņums un karaliska greznība ir Edītes rokkraksta neatņemama sastāvdaļa.

Par cēlāko audumu viņa uzskata samtu, bet savā garajā radošajā mūžā ir strādājusi ar visdažādākajiem materiāliem. Tomēr sākums bija gobelēni, kam viņa pati krāsoja vilnas dzijas, varbūt tāpēc tās nav noplukušas, un arī kodes Lietišķās mākslas muzeja krājumā nav tikušas klāt pie šiem tekstilmākslas šedevriem.

gu; no eksotiskajiem augļiem, kādi nebija redzēti, kur nu ēsti. Un tad vēl jau Čaka apdziedātās versmīgās kubietes ar cigāru zobos... Gobelēnos vēlāk atainota arī Vācija, Čehija, Itālija, arī mūsu pašu zemīte (*Raža, Sēja* u.c.). Vīzija par Spāniju atainojas neparastā tehnikā veidotajā gobelēnā *Korrida* (1978). “Tas ir mans nepiepildītais sapnis. Gata-vojos savai izstādei, man nebija neviena pasūtījuma – audu bez nevienas kapeikas. Manam tēvam ļoti patika raksturdejas, viņš jūsmoja par flamenko, un es arī. Nevarēju izaust dejojāju tērpu, kas ir ļoti dārgi, vien stūri ieaudu melnbaltu musturi. Un, kad ar autostopiem ceļoju pa Karpatiem, iepazīnos ar vienu ģimeni, kas man atsūtīja īpašu, garu vil-

Pauls-Vignere raksturo savu daiļrades metodi. Viņai nav nekādu uz papīra veidotu skiču, nemaz nerunājot par asistentiem, kā tās ir lielajās gobelēnu austuvēs Francijā. Kā saka – sēžas tik klāt un strādā. No šāda aspekta viņas grandiozie darbi liekas divkārt unikāli, jo visi austi vienā gabalā, bez stiķēšanas un ielāpiem.

Unikāli ir arī tas, ka Pauls-Vignere pratusi izvairīties no “sociālistiskā realisma” metodes, kas padomju mākslā bija obligāta. Protams, arī viņai nācies pildīt pasūtījumus, taču varas priekšā Edīte nav liekusi muguru. Prata iztikt bez čaklu proletāriešu un dūšīgu kolchoznieku ieaušanas gobelēnos. Viņas gobelēns *Kosmoss* (1969) gan veltīts tolaik populārajai kosmonau-

Mākslas vēsturnieki atzīst, ka padomju laikā tekstilmāksla kā dekoratīvā māksla atšķirībā no glezniecības bija brīvāka no politkorektuma, tai nebija jānes tik liela ideoloģiskā slodze, tomēr vairāki no Edītes Pauls-Vigneres darbiem ir neparasti drosmīgi. Piemēram, *Lējums* (1975), kas it kā veltīts metalurgu darbam, taču tā siltā krāsu gamma raisa pavisam citas asociācijas. “Reiz Džemma Skulme uz manu izstādi atveda toreizējo kompartijas sekretāru Augustu Vosu ar visu partijas biroju. Domājat, ka viņš bija neapmierināts? Nebija neviena aizrādījuma. Un reiz Maskavā biju viena skulptora darbnīcā, kur stāvēja Ļeņina galva. Viņš to glaudīja un teica – “re, kur mana maizīte”. Viss atkarīgs no pašā mākslinieka, kā viņš dara savu darbu, vai tas aizkustina dvēseles? Maskavā man pateica tikai temu *Sports*, un es uztaisīju *Akvalangistus*. Var jau pieiet primitīvi, bet pēc tam man toreiz jautāja, vai es pati esmu nirusi zem ūdens, bet es pat peldēt nemāku. Iztēle vajadzīga.”

Savulaik Edītes grandiozais gobelēns rotāja arī jau sen nojaukto, populāro restorānu *Jūras pērle*, tikmēr joprojām savā vietā Ņujorkā, ANO galvenajā mītnē, stāv toreizējā prezidenta Gunta Ulmaņa pasūtītais gobelēns *Cerība*. Nesen to pēc Ārlietu ministrijas lūguma restaurēt devās Latvijas meistari, un rezultāts bijis izcils. Autore pati nav par to lielā sajūsmā, kaut strādāja ar lielu mīlestību, atainojot sviņīgu noskaņu pie Brīvības pieminekļa.

Pēdējais darbs austs 2000. gadā – gobelēns ar Rahmaninova, Šopēna un citu dižu komponistu atveidu tika veltīts tolaik jaunatklātajam mūzikas centram *Vērisāža* pašā Rīgas centrā. Taču tā īpašnieks, miljonārs Jūlijs Krūmiņš ēku pārdeva ar visu Edītes darbu, kuŗa tālākais liktenis māksliniecei nav zināms. Kopš tā laika Pauls-Vignere savus darbus rada dažnedažādās tehnikās. 2013. gadā dzima iecere izstādei *Koronetes*, kas turpina ceļot pa Latviju. “Kad redzēju Annu Boleinu un visas Henrija XIII sievas, arī viņu apģērbu, kroņus un dažāda tipa vainadziņus, mani tas tā fascinēja, ka sāku domāt, lūk, tas būs tas īstais, ko es varētu darīt.” No pērlītēm, izšuvumiem un vēl sazin kā visa darinātie kroņi, vainagi un citas karaliskas galvasrotas darinātas ne tikai brālim Raimondam, Džemmai Skulmei, bet arī dziedātājam Donnam un daudziem citiem.

Māksliniece saka, ka līdz ar nozīmīgo jubileju ies pa istam pensijā: “Roka atsakās kalpot, ir dusmīga uz mani, jo galva pavēl, bet rokai jāļauj atpūsties. Tagad lasīšu – arī jaunus dzejniekus un citas grāmatas, kas man sadāvinātas, bet lasīt nav bijis laika.” Un retrospekcijai *Kafijas kantāte* par godu taps arī grāmata, kuŗā tiks publicēti pašas Edītes Pauls-Vigneres teksti, kā arī Jāņa Petera, pat Raimonda Paula rakstītais.



Edīte Pauls-Vignere // Foto: Vladislavs Proškins

Skaidrs, ka ne tikai ar eļļas krāsām, bet arī dzīpariem var stāstīt par nopietnām temām.

Ja dzirdam vārdu *gobelēns*, atmiņā varbūt atāust 18. gadsimta franču māksliniecisko audumu kolekcija, kur galvenokārt dominēja galma dzīves un mitoloģiskas ainas. Bet arī mēs, latvieši, varam lepoties ar senām aušanas tradīcijām, taču tām bija mazāk dekoratīvs, vairāk lietišķs raksturs. Tekstilmākslas nodaļas darbojās vairākās Lietišķās mākslas vidusskolās, līdz pirmais starptautiski pamanītais Latvijas tekstilmākslinieks Rūdolfis Heimrāts 1961. gadā Latvijas Mākslas akadēmijā izveidoja Tekstilmākslas nodaļu. Tās absolventu vidū bija arī Edīte Paula, kas dažādu valstu izstādēs saņēmo medaļu skaita ziņā ar laiku pārspēja savu skolotāju.

Viņas ceļojumi atspoguļojas arī šajā izstādē redzamajos darbos – par iespādiem no Kubas liecina gobelēns *Ceļojuma piezīmes* (*Zeme. Jūra. Zemes augļi*, 1974) – māksliniece pirmoreiz nonāca aiz Padomjzemes robežām un guva ļoti spēcīgu iespaidus no Kubā sastaptajiem cilvēkiem, no okeāna, kur atrasto gliemežvāku slepus atveda uz Rī-

nu, ko ieaudu vērsi. Uz Spāniju tā arī neaizbraucu, un nu jau nekad arī neaizbraukšu.”

1989. gadā tapis ļoti skumjš darbs, domāts topošajam Komponistu jaunrades namam Jūrmalā, kas tā arī palika nepiepildīts sapnis, par kuŗu liecina Edītes gobelēns. Pēc noaustiem 30 centimetriem māksliniecei atklāja ļaundabīgu audzēju: sekoja operācija, ķīmijterapija, aušana bija jāpārtrauc. “Domāju – dzīvošu vai nedzīvošu? Un dzīvoju... Nevienam jau neinteresēja, kas ar mani. Tad nu ķēros klāt un pabeidzu to darbu. Nosaucu to simboliskā vārdā par *Harmoniju*, jo Latvijā ir ļoti atīstīta gan baleta māksla, gan estrādes mūzika.” *Harmonijas* labajā pusē redzamas balerīnas pāckās, bet gobelēna kreisajā stūrī Edīte ieaudusi savu brāli Raimondu pie klavierēm ar pāris mūziķiem fonā. Savai māsai Pauls savulaik veltījis simbolisko dziesmu *Kamolā tinēja* ar Vizmas Belševicas vārdiem, kuŗu tik sirsnīgi izpildīja aktieris Imants Skrastiņš, ka 1980. gadā tā kļuva par populārāko dziesmu Latvijā.

“Es tikai improvizēju tāpat kā mans brālis,” tā ar šķēlmīgu smaidu tekstilmāksliniece Edīte

tikas temai, taču kompozīcija ir abstrakta, veidota kā kādas iedomātas planētas virsma. Šai ziņā kuriozs ir jaunajā izstādē apskatāmais darbs *Gagarins* (1986). Pauls-Vignere no sirds apbrīnoja šī pasaulē pirmā kosmonauta varonību un skuma par viņa negaidīto, noslēpumā tito nāvi. Gobelēnā atainota Jurija Gagarina seja skafandrā, ar kosmosa noslēpumaino tumsu aiz tās. “Paņēmu planētu, izgriezu tur ārā kvadrātu, kur ieliku sādzu, no kuŗas viņš cēlies. Un ieaudu izpletni, kas krit. Nevienam nepāvēlēja taisīt Gagarinu, bet viņam ir daudz pieminekļu, un manā izpratnē viņš tiešām ir pirmais. Interesanti, ka tajā gadā parādījās Haleja komēta, Marks Tvens bija dzimis ar Haleja komētu, un tā parādījās arī viņa nāves gadā. Tad nu, lai arī tas ir naivi, es ieaudu komētu, lai mēs atcerētos, ka tā parādījās tajā gadā.” Taču Maskavas mākslas padome viņas *Gagarinu* noraidīja, jo, kaut gan piecstaru zvaigzne uz ķiveres redzama labi, tomēr divi no tik svarīgajiem burtiem – CCCP (PSRS – krievu val.) gobelēnā nav redzami. Un kosmonauta seja esot pārāk zilgana – kaut kā aizdomīgi...

MĀRIS BINDERS

• ANDRIS NELSONS

ASV

23., 24., 25., 28., 30., 31. janvāris Andris Nelsons un *Boston Symphony Orchestra*. *Symphony Hall, Boston, MA*

Francija

25., 26., 28., 29. februāris Andris Nelsons un *Wiener Philharmoniker*. *Théâtre des Champs-Élysées, Paris*

Belģija

16. janvāris Andris Nelsons un *Concertgebouw*. *Bozar Music, Bruxelles*

Honkonga

12., 13. februāris Andris Nelsons un *Boston Symphony Orchestra*. *National Concert Hall Taipei*

Koreja

6., 7. februāris Andris Nelsons un *Boston Symphony Orchestra*. *Seoul Arts Center*

Kīna

15., 16. februāris Andris Nelsons un *Boston Symphony Orchestra*. *Shanghai Oriental Art Center*

Nīderlande

17., 19. janvāris Andris Nelsons un *Concertgebouw*. *Het Concertgebouw Amsterdam*

Taivāna

9., 10. februāris Andris Nelsons un *Boston Symphony Orchestra*. *National Concert Hall Taipei*

Vācija

1. marts Andris Nelsons un *Wiener Philharmoniker*. *Kölner Philharmonie, Köln*

3., 4., 6., 7. marts Andris Nelsons un *Wiener Philharmoniker*. *Elbphilharmonie, Hamburg*

9., 10., 11., 12. marts Andris Nelsons un *Wiener Philharmoniker*. *Gasteig München*

14. marts Andris Nelsons un *Wiener Philharmoniker*. *Festspielhaus und Festspiele Baden-Baden*

26., 27., 29. marts Andris Nelsons un *Gewandhausorchester*. *Gewandhaus zu Leipzig*

• AINĀRS RUBIĶIS

Vācija

11., 18. janvāris 2., 7., 14., 16., 27. februāris, 8., 13., 21., 29. marts Ainārs Rubiķis un *Orchester der Komischen Oper Berlin*. *Komische Oper Berlin*

• ANDRIS POGA

Apvienotā Karaliste

5. marts Andris Poga un *Royal Philharmonic Orchestra*, vijole Kristīne Balanas, *Cadogan Hall, London*

Vācija

26. janvāris Andris Poga un *Hamburg Symphony Orchestra*, *Laeishalle: Großer Saal, Hamburg*

• ELĪNA GARAŅČA

ASV

25., 29. janvāris, 1., 8. februāris Elīna Garanča Margaritas lomā Hektora Berliozas operas "Fausta pazudināšana" koncertuzvedumā. *The Metropolitan Opera, New York, NY*

Spānija

31. marts Elīna Garanča Džuzepes Amnerisas lomā Džuzepes Verdi operā "Aīda". *Opera Las Palmas*

Vācija

27., 28., 29. februāris Elīna Garanča, Gustava Mālera 3. simfonija. *Berliner Philharmonie*

• KRISTĪNE OPOLAIS

Japāna

22., 23. janvāris Kristīne Opolais, Riharda Štrausa "Četras pēdējās dziesmas". *Suntory Hall, Tokyo*

25. janvāris Kristīne Opolais, Riharda Štrausa "Četras pēdējās dziesmas", *Orchard Hall, Tokyo*

26. janvāris Kristīne Opolais, Riharda Štrausa "Četras pēdējās dziesmas", *The Aichi Prefectural Art Theater Concert Hall, Nagoya*

Kīna

11. janvāris Kristīne Opolais, solokonzerts. *Šanhaja*

Meksika

30. janvāris Kristīne Opolais, solokonzerts. *Club Campestre Monterrey*



Andris Nelsons

Vācija

18., 21. marts Kristīne Opolais Toskas lomā Džakomo Pučīni operā "Toska". *Staatsoper Hamburg*

• MARINA REBEKA

Vācija

8., 11., 14., 17., 20., 24. marts Marina Rebeka Normas lomā Vinčenco Bellīni operā "Norma". *Staatsoper Hamburg*

• MAIJA KOVAĻEVSKA

Austrālija

21., 22. februāris Maija Kovaļevska, Ludviga van Bēthovena 9. simfonija, *Hamer Hall, Melbourne*

Vācija

19., 22., 25., 28. janvāris, 4., 8. februāris, 25., 28. marts Maija Kovaļevska Alises Fordas lomā Džuzepes Verdi operā "Falstafs". *Staatsoper Hamburg*

• LIENE KINČA

Vācija

27. marts Liene Kinča Toskas lomā Džakomo Pučīni operā "Toska". *Staatsoper Hannover*

• ZANDA ŠVĒDE

ASV

28., 31. marts Zanda Švēde Karmenas lomā Žorža Bizē operā "Karmena", *Pittsburgh Opera, Pittsburgh, PA*

Vācija

12., 18. janvāris Zanda Švēde Zenobijas lomā Georga Fridriha Hendeļa operā "Radamisto". *Oper Frankfurt*

31. janvāris, 5., 7., 15., 22., 28. februāris, 7. marts Zanda Švēde Karmenas lomā Žorža Bizē operā "Karmena". *Oper Frankfurt*

• EGILS SILIŅŠ

Apvienotā Karaliste

1., 3., 6., 9., 13., 17. marts Egils Siliņš Dona Fernando lomā Ludviga van Bēthovena operā "Fidelio". *Royal Opera House, London*

Austrija

12., 16., 19. janvāris Egils Siliņš Frīdrihs fon Telramunda lomā Riharda Vāgnera operā "Loengrīns". *Wiener Staatsoper*

• ALEKSANDRS ANTONENKO

Austrija

10. februāris, 20., 23., 26. marts Aleksandrs Antoņenko Mario Kavaradosi lomā Džakomo Pučīni operā "Toska". *Wiener Staatsoper*

Rumānija

29. janvāris, 28. marts Aleksandrs Antoņenko Samsona lomā Kamila Sensānsa operā "Samsons un Dalila". *Opera Națională București*

Šveice

17., 21., 27. marts Aleksandrs Antoņenko Otello lomā Džuzepes Verdi operā "Otello". *Opernhaus Zürich*

• VALSTS AKADĒMISKAIS

KORIS "LATVIJA"**Nīderlande**

30., 31. janvāris koris "Latvija", *Concertgebouw, Amsterdam*

• KREMERATA BALTICA

Vācija

15. februāris *Kremerata Baltica* un *Gidons Krēmers*. *Gewandhaus Leipzig*

• ĒRIKS EŠENVALDS

Apvienotā Karaliste

13. janvāris Ēriks Ešenvalds, "Stars". *St Martin-in-the-Fields, London*

16. janvāris Ēriks Ešenvalds, "Stars". *Merton College Chapel, Oxford*

8. februāris Ēriks Ešenvalds, "Ancient Prairie". *Mickleham Village Hall, Dorking*

7. marts Ēriks Ešenvalds, kormūzika. *Emmanuel United Reformed Church, Cambridge*

14. marts Ēriks Ešenvalds, "O Salutaris Hostia". *All Saints' Church, Bristol*

19. marts Ēriks Ešenvalds, "Passion and Resurrection". *Chapel and Picture Gallery, London*

28. marts Ēriks Ešenvalds, "Passion and Resurrection". *St. Mark's Church, Bromley*

ASV

11. janvāris Ēriks Ešenvalds, "Stars". *Arrowhead Center For The Arts Grand Marais, MN*

23. marts Ēriks Ešenvalds, "Trinity Te Deum". *Perelman Stage at Carnegie Hall, New York, NY*

26. marts Ēriks Ešenvalds, "Trinity Te Deum". *Conservatory of Music Demorest, GA*

Austrālija

19. janvāris Ēriks Ešenvalds, "Lux Aeterna". *Sydney Opera House*

Kanada

24. janvāris Ēriks Ešenvalds, "Hilissūgis" (pasaules pirmatskaņojums). *Pacific Spirit United Church, Vancouver, BC*

8. februāris Ēriks Ešenvalds, "O Salutaris Hostia". *Chan Shun Concert Hall, Vancouver, BC*

7. marts Ēriks Ešenvalds, "The Pleiades". *The Farquhar at Uvic, Victoria, BC*

7., 14. marts Ēriks Ešenvalds, "Only in Sleep". *Gordon Smith Gallery of Canadian Art, North Vancouver, BC*

Spānija

18. marts Ēriks Ešenvalds, "Only in Sleep". *Fundación Juan March, Madrid*

Vācija

17. janvāris Ēriks Ešenvalds, "O Salutaris Hostia". *Domkirche St. Marien zu Hamburg*

18. janvāris Ēriks Ešenvalds, "O Salutaris Hostia". *Johanniskirche, Flensburg*

4., 5. marts Ēriks Ešenvalds, "Fanfare". *Stadthalle Chemnitz*

29. marts Ēriks Ešenvalds, "Lukas-Passion". *Herkulesaal der Münchner Residenz, München*

Šveice

16., 18. janvāris Ēriks Ešenvalds, "Coruscatio" (pasaules pirmatskaņojums). *Elisabethenkirche, Basel*

19. janvāris Ēriks Ešenvalds, "Long Road". *Pauluskirche, Zürich*

19. janvāris Ēriks Ešenvalds, "Coruscatio" (pasaules pirmatskaņojums). *St. Katharine Church, Laufen*

8. februāris Ēriks Ešenvalds, "O Magnum Mysterium". *Amsoldingen, Zürich*

• PĒTERIS VASKS

Apvienotā Karaliste

8. februāris Pēteris Vasks, "Concerts", atskaņo *Orchestra of the Restoration*. *St Mary the Virgin in the Lace Market, Nottingham*

Belģija

15. februāris Pēteris Vasks, "Kvartets". *Château Chimay*

Vācija

25. janvāris Pēteris Vasks, "Vientuļais engēlis", atskaņo *Sinfonieorchester Wuppertal*. *Immanuelskirche, Wuppertal*

26. janvāris Pēteris Vasks, "Vientuļais engēlis", atskaņo *Sinfonieorchester Wuppertal*. *Gebläsehalle, Hattingen*

28. janvāris Pēteris Vasks, "Musica dolorosa", atskaņo *Württembergisches Kammerorchester Heilbronn*. *Elbphilharmonie, Hamburg*

1., 2. februāris Pēteris Vasks, "Baltā ainava". *Theater Schweinfurt*

• IVETA APKALNA

Austrija

9. marts Iveta Apkalna. *Wiener Konzerthaus*

Belģija

6. februāris Iveta Apkalna.

Paleis voor Schone Kunsten, Brussel

Francija

8. februāris Iveta Apkalna. *Philharmonie de Paris*

Vācija

19. februāris Iveta Apkalna. *Konzerthaus, Dortmund*

26., 27. janvāris Iveta Apkalna un *Philharmonisches Staatsorchester Hamburg*. *Elbphilharmonie Hamburg*

• BAIBA SKRIDE, LAUMA SKRIDE

ASV

4. februāris Baiba Skride un Skride Quartett. *Crawley Forum at Hampden-Sydney College, Farmville, VA*

5. februāris Baiba Skride un Skride Quartett. *Library of Congress, Washington D.C., DC*

6. februāris Baiba Skride un Skride Quartett. *The University of Vermont, Burlington, Burlington, VT*

7. februāris Baiba Skride un Skride Quartett. *Harvard Musical Association, Boston, MA*

9. februāris Baiba Skride un Skride Quartett. *Schubert Club International Artists Series, St. Paul, MN*

15., 16. februāris Baiba Skride un St. Louis Symphony, *Powell Symphony Hall, St. Louis, MO*

21., 22., 23. februāris Baiba Skride un *Pittsburgh Symphony Orchestra*. *Heinz Hall, Pittsburgh, PA*

Belģija

1. februāris Baiba Skride un Skride Quartett. *Concertgebouw, Brügge*

Dānija

23., 24. janvāris Baiba Skride un Skride Quartett. *Louisiana Museum of Modern Art, Humlebaek*

27., 28. februāris, Baiba Skride un *DR Symfoni Orkestret*. *DR Konserthuset, Kopenhagen*

Luksemburga

17. janvāris Baiba Skride un *OPL Philharmonie Luxembourg*. *Philharmonie Luxembourg*

18. janvāris Baiba Skride un *OPL Philharmonie Luxembourg*. *Châlons-en-Champagne*

Nīderlande

13., 14. marts Baiba Skride un *Het Residentie Orkest*. *Zuiderstrandtheater, Haag*

Somija

9., 10. janvāris Baiba Skride un Lauma Skride, un *Turun filharmoninen orkesteri*. *Turku*

Spānija

30. janvāris Baiba Skride un Skride Quartett. *Sociedad Filarmonica de Bilbao*

Vācija

29. janvāris Baiba Skride un Skride Quartett. *Liederhalle Stuttgart*

17., 18. marts Baiba Skride un *Orchestre National du Capitole de Toulouse*. *Philharmonie Berlin*

REINIS ZARIŅŠ**Apvienotā Karaliste**

19. marts Reinis Zariņš. *Lancaster Arts Festival*

• DAUMANTS LIEPIŅŠ

ASV

20. janvāris Daumants Liepiņš, *Opera America*. *New York, NY*



MĀRIS BRANCIS

Ir cilvēki, kuŗi aiz sevis atstāj dziļas pēdas, neatlaidīgi, nenogurstoši un sistematiski veicot paša izraudzīto darbu. Tāds, manuprāt, ir fotogrāfs un foto vēsturnieks Pēteris Korsaks. Svinot savu dzimšanas dienu pagājušā gada 15. decembrī, viņš Jelgavas kultūras namā atklāja foto izstādi "Personības manā dzīves ceļā".

Pasaulē viņš nāca vēl pirms pēdējā kara – 1937. gadā – Rēzeknes apriņķa Maltsas pagasta Višķeru ciemā. Par fotografēšanu viņš sāka interesēties kopš bērnības, taču noteiktākas aprīšanās šī aizraušanās ieguva, kad 1972. gadā iestājās tolaik populārās Tautas universitātes Žurnālistikas fakultātē, kas darbojās Rīgas rajona kultūras nama paspārnē. Tē viņš sastapa visiem labi zināmo fotogrāfu Gunāru Bindi. Tālāk viss aizritēja foto jomā, lai kas arī bijis dzīvē jādara.

Paralēli fotografēšanai Pētera Korsaka skats vērsās arīdzan pagātnē, kuŗā, kā izrādījās, ir daudz neizpētītā, aizmirstā, neievērotā, taču tik bezgala pievilcīgā, atklājot, cik ārkārtīgi daudzveidīga Latvijas kultūrvēstures aina paveŗas. Lūk, saistībā ar Jelgavu fotovēsturnieks izceļ 20. gs. 20. gados Jelgavā dibināto Jelgavas fotogrāfu biedrību, kuŗu kādu laiku vadīja Eduards Gaiķis, Jaunsvirlaukas muižas kalēja dēls, kuŗš izgāja tālu jo tālu pasaulē,



Elzas Kezberes tikšanās ar vīru Osvaldu Jelgavā 1992. gadā



Helmārs Rudzītis 1999. gadā

pat Japānā iepazīts un godāts par izcilajiem darbiem.

Bez izstādēm un lekcijām par fotogrāfijas attīstību Pēteris Korsaks ir rakstījis dažādiem izdevumiem. Jāuzsver, ka izstādes autors tāpat ir viens no Latvijas Fotogrāfijas muzeja dibinātājiem un pirmās ekspozīcijas autors. Pēc viņa iniciatīvas 1985. gadā iznāca pagaidām vienīgā Latvijas fotogrāfijas vēsturei veltītā grāmata "Latvijas fotomāksla. Vēsture un mūsdienas". Par savu ieguldījumu Pēteris Korsaks saņēmis Triju Zvaigžņu ordeni, Gaismas balvu un ir Valsts Kultūrkapitāla fonda mūža stipendiāts. Nupat apgāds "Neputns" izdevis viņa grāmatu "Latviešu fotogrāfi – kara liecinieki".

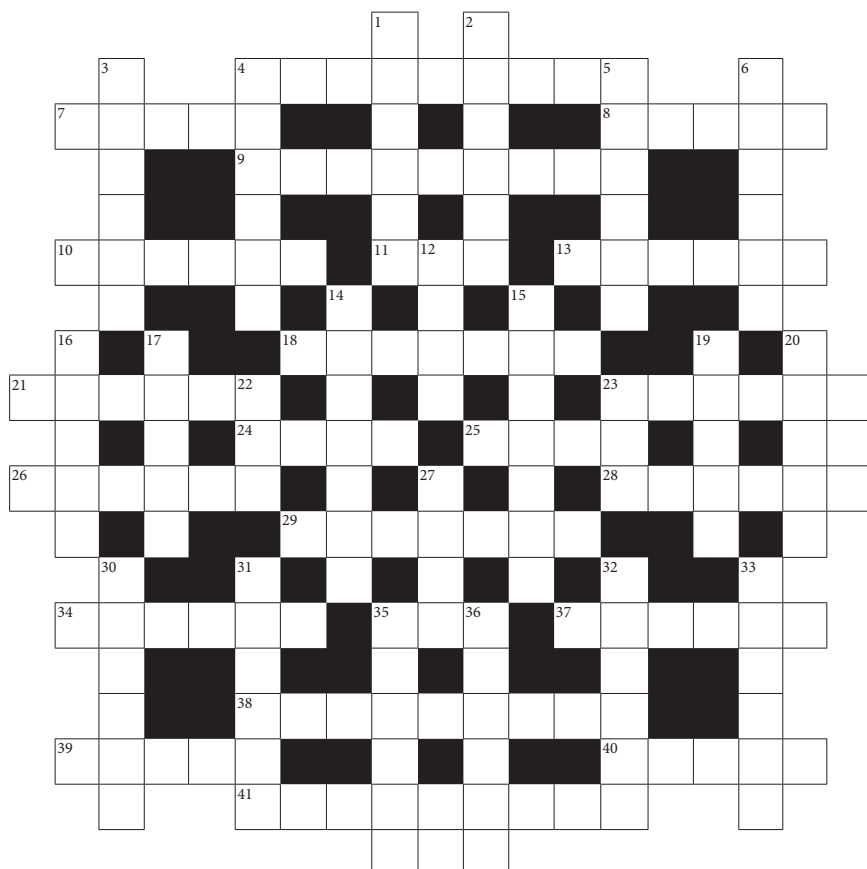
Runājot par izstādi Jelgavā, Pēteris Korsaks uzmanību koncentrējis uz ievērojamām personībām, ar kuŗām ticis savā gaŗajā mūžā un kuŗas ir savas pēdas

atstājušas Latvijas kultūrā: Gunārs Birkerts, Vaira Viķe-Freiberga, Boļeslavs Martuževa, Lidija Doroņina-Lasmane un citi. Šie fotoportreti atklāj ne tikai fizisko līdzību, bet arī ielūkojas portreta personības raksturā un dvēselē. Te gribas atzīmēt, piemēram, gleznotāja Kurta Fridrichsona ģimēni, kuŗā, ja vēŗīgāk ielūkojas, jausams, cik garīgi trausla bijusi mākslinieka dvēsele. Esot Kultūras fonda pirmajam stipendiātam, viņam bija vairākkārt iespēja apciemot tautiešus Amerikā, viņš ticis ar avīzes *Laiks* izdevēju Helmāru Rudzīti. Pēteris Korsaks fikšējis arī dzejnieces Elzas Kezberes tikšanos ar vīru pēc 50 gadiem pie Jelgavas, kur viņš dzīvoja.

Solida vecums nav apturējis Pētera Korsaka sparū – ik reizes satiekot šo cilvēku, uzzini kaut ko jaunu, allaŗ pabrīnies, cik viņš ir darbīgs.

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

KRUSTVĀRDU MĪKLA



kuŗi. 4. Paŗaizsardzības sistēma bez ieroča. 5. Kūŗas pieteka. 6. Sena franču tautas deŗa. 12. Izdomājums, nepareiza ziņa. 14. Korpulentas. 15. Tiesiskais stāvoklis. 16. Krievu tautas komandspēle ar bumbu un sitamo nūju. 17. Sagriezti, izŗāvēti kokosriekstu kodoli. 19. Odiseja dzimtene sengrieķu mītoloģijā. 20. Liela jūŗas zivs. 22. Papagaiļu dzimtas putns. 23. Treniņciņa boksā, paukošanā. 27. Vēŗsu dzimtas dzīvnieks. 30. Spāņu izcelsmes franču gleznotājs (1881-1973). 31. Karnevāla atribūti. 32. Karpu dzimtas zivs. 33. Liliju dzimtas dārzeni. 35. Lielupes pieteka. 36. Sievietes vārds (*aprīli*).

Krustvārdu mīklas (Nr. 48) atrisinājums

Līmeniski. 1. Talants. 6. Lucerna. 10. Kauņa. 11. Lietuva. 12. Nakteņi. 13. Ineši. 14. Selje. 15. Rauti. 16. Asis. 19. Karafes. 23. Sīka. 25. Patīkami. 26. Rietenis. 27. Tepe. 29. Stagars. 33. Akas. 38. Nasta. 39. Liras. 40. Odins. 41. Kaimani. 42. Nankina. 43. Nātre. 44. Statika. 45. Saskaņa.

Stateniski. 1. Tēlaina. 2. Lieveņi. 3. "Nauris". 4. Skaista. 5. Duna. 6. Lancete. 7. Cukurs. 8. Rietumi. 9. Atipija. 17. Skate. 18. Svīre. 19. Krams. 20. Raida. 21. Forma. 22. Steks. 23. Siena. 24. Krika. 27. Tunikas. 28. Pastila. 30. Tallina. 31. Garants. 32. Rases. 34. Kritika. 35. Sasmaka. 36. Makaki. 37. Tornis.

Līmeniski. 4. Sanitāri pasākumi lipīgu slimību izplatīšanās novēŗšanai. 7. Darbarīks zveŗas tīklu darināšanai un labošanai. 8. Masta šķēŗskoki buru piestiprināšanai. 9. Valsts iekārta. 10. Sīki, precīzi izgatavots paraugs, modelis. 11. Pilsēta Vidzemē. 13. Speciāli atlasīts komplekts. 18. Minerāls. 21. Valsts Afrikas ziemeļrietumos. 23. Halogēns, cieta radioaktīva viela ar metālisku spīdumu. 24. Skāļi smieties (*sar. val.*). 25. Parazitiski

kukaiņi. 26. Brieŗu dzimtas dzīvnieks. 28. Amerikas Kinoakadēmijas balva. 29. Alkatīgi krāŗot, iegūt. 34. Transportlīdzekļu riteņu apvalki. 35. Amazones pieteka. 37. Uzvarēt pretinieku. 38. Lietvedības nodaļa iestādē. 39. Neliela apjoma apcere. 40. Zodiaka zvaigznājs. 41. Tiesības ar zināmiem ierobeŗojumiem lietot cita īpašumu.

Stateniski. 1. Pilsēta Itālijas ziemeļos. 2. Apdzīvota vieta Vecumnieku novadā. 3. Lieli buru

JAUNA GRĀMATA CEĻĀ PIE JUMS!

The Adventures
of my Life
Helmārs Rudzītis



Helmāra Rudzīŗa grāmatas "Manas dzīves dēkas" oriģināls, izdots 1984. gadā *Grāmatu Drauga* apgādā, atrodams vai ikviena tautieŗa grāmatplauktā un kļuvis par bibliogrāfisku retumu Latvijā...

Laika 70 gadu jubilejā apgāds *Laika grāmata* laidis klajā tās atjaunoto izdevumu angļu valodā – ar mēŗķi, lai šis krāŗšņais vēstījums par latvieŗu trimdu nonāktu arī pie nākamajām paaudzēm, kam lasīšana latvieŗu valodā sagādā grūtības.

Šī grāmata, kas aptver nozīmīgu laiku un svarīgus notikumus latvieŗu vēsturē saistībā ar

lielo pasaules vēsturi 20. gadsimtā, ir objektīva un interesanta lasāmviela arī cittautu interesentiem un pētniekiem. Tā palīdzēs labāk izprast un iemīlēt mūsu tautu, mūsu talantus un spēku.

IEGĀDĀJIETIES LATVIJAS GRĀMATU VEIKALOS

Latvijā nav valstiskas remigrācijas politikas

Remigrācijas programmas mērķis ir tuvākajos gados atgriezt atpakaļ Latvijā 8000 cilvēku, kas rada vismaz 140 uzņēmumu, Diasporas konsultatīvās padomes sēdē sacīja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) pārstāvis Raivis Bremšmits. Tikmēr sēdē izcēlās asa diskusija par to, ka ar atsevišķiem remigrācijas projektiem ir par maz, lai sasniegtu šādus ambiciozus mērķus, un Latvijā joprojām nav valstiska mēroga remigrācijas politikas.

Richards Kols (NA), kurš pārstāv Saeimas ārlietu komisiju, uzklautot ziņojumu par remigrācijas programmu, norādīja, ka jādoma, kā pārnest remigrācijas politiku e-vidē. Savukārt Eiropas latviešu apvienības pārstāve, Valsts prezidenta padomniece Elīna Pinto uzsvēra, ka no šīs komisijas sagaida daudz vairāk nekā tikai ziņojumu apstiprināšanu. "Neredzu šajā padomē ambīcijas uzlabot diasporas politiku. Mēs neesam šeit, lai apstiprinātu ziņojumus. Mēs šobrīd neredzam, ka valstij būtu re-

migrācijas stratēģija, kas iekļautos kopējā valsts stratēģijā. Neredzam aplēses par cilvēkresursiem, ieguvumiem, darbības virzieniem, mēs neredzam idejas. 2017. gadā, kad nepastāvēja neviens remigrācijas plāns un pilotprojekts, bija tā saucamais pārāvuma gads, katru mēnesi Latvijā atgriezās 455 cilvēki. Tagad piešķirts pusmiljons eiro un atgriežas mazāk! Vai tas nav tikai lieks naudas tēriņš? Mēs turpinām klusiņām čubināties un izvērtēt esošo piecu koordinātoru darbu, bet es no šīs padomes sagaidu stratēģiju, kopējo redzējumu, daudz pasākumi remigrācijas veicināšanai nemaz nav naudas ietilpīgi. Es rosinātu pētīt un pārņemt starptautisko praksi. Mēs redzam, ka vienīgās lietas, kas minētas Diasporas likumā un nav ieviestas, ir tās, kas ir īpaši svarīgas un naudu neprasa," sacīja E. Pinto.

Diasporas konsultatīvās padomes vadītājs, Diasporas vēstnieks Aivars Groza rosināja pieņemt kopīgu ziņojumu un izstrādāt visaptverošu remigrācijas plānu turpmākajiem gadiem.

VISAS LATVIJĀ IZNĀKUŠĀS GRĀMATAS
VARAT IEGĀDĀTIES PIE
LIELĀKĀ GRĀMATU TIRGOTĀJA

“LATVIJAS GRĀMATA”



SIA "L. Gramata"
Rīga, Elijas iela 17, LV-1050
Tāl. +371 67223294
Tālrunis +371 67227248
E-pasts: lgramata@lgramata.lv

RAKSTIET, ZVANIET, UN GRĀMATAS JUMS
PIESŪTĪS PA PASTU

NEKROPOLE
PERSONU, NOTIKUMU UN KĀPU KULTŪRVĒSTURISKA ENCIKLOPĒDIJA

Aicinām atbalstīt virtuālo enciklopēdiju
Nekropole.info

arī materiāli, veicot mērķa ziedojumus.

Šis ir unikāls projekts, kuŗam nav analoga pasaulē.
Mēs tveram pasaules aizejošo vēsturi, par centrālo asi,
ap kuŗu viss griežas, liekot Latvijū.

Tas varbūt ir ambiciozi, bet – kuŗš gan darīs, ja ne mēs paši?!

[www.nekropole.info!](http://www.nekropole.info)

MATISS KUKAINIS
ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM
ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Rīga, LV-1050
matiss@sk-legal.com
+371 28390346



Sludinājumus un reklāmu laikrakstā
iesniedz ērti arī no sava tālrunā!

PAKALPOJUMI

BEZMAKSAS
PSIHOLOĢISKĀ UN
INFORMATĪVĀ PALĪDZĪBA

+371 **116006**

ATBALSTA TĀLRUNIS

NOZIEGUMOS CIETUŠAJIEM

Palīdzība pieejama katru dienu
no plkst. 7:00-22:00.

Tevi uzklauss, atbalstīs.

Sniegs informāciju, kā rīkoties!

www.cietusajiem.lv
www.skalbes.lv

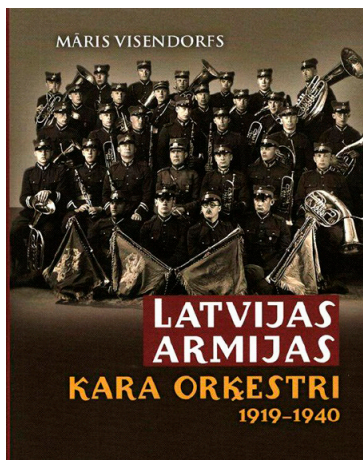
Vēlaties uzzināt
par tautiešiem Lielbritānijā?



www.latviesiem.co.uk

Māris Visendorfs

“LATVIJAS ARMIJAS
KĀRĀ ORĶESTRĪ
1919–1940”.



Iegādājieties
Latvijas grāmatu
veikalos

Latvijas armijas kara orķestru vēsturi no 1919. līdz 1940. gadam sīki izpētījis, detalizēti un vienlaikus raitā un pievilcīgā stāstījumā ietērpis orķestru diriģents, mūziķis un mūzeja speciālists Māris Visendorfs grāmatā “Latvijas armijas kara orķestri. 1919–1940”.

Grāmata nākusi klajā greznā iesējumā, bagātīgi ilustrēta.

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro
par cm² ierāmējumā
Atlaides par reklāmas
publicēšanas biežumu:

- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.
- Atkārtotot vienu un to pašu reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.
- PRIVĀTSLUDINĀJUMIEM: 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.
- SĒRU SLUDINĀJUMS: **NB! 60 eiro**

Pasta adrese:

Ģertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālrunis +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-13

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.
Rietumeiropas latviešu laikraksts,
iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Redaktore: Ligita Kovtuna
Brīvā Latvija redakcija:
Ģertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011
(Darba laiks P.O: 9-17, Pk.: 9-13)
Tāl. (redakcijā) +371 67326761, +371 29439423,
Tālrunis: +371 67326784.
e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

ABONEMENTA MAKSĀ:

Brīvās Latvijas digitālo versiju
varat pasūtīt tāpat kā līdz šim.

- par 12 mēn. (48 nr.) EUR 55 (550 SEK)
- par 6 mēn. EUR 30 (300 SEK)
- 1 nedēļu EUR 2 (20 SEK)

To varat izdarīt caur *Brīvās Latvijas* mājaslapu: <http://www.brivalatvija.lv/abonementa>.

Izdrukājot iespējama krāsaina versija.
Tiem *Brīvās Latvijas* lasītājiem, kuŗi tomēr vēlas lasīt avīzi drukātā versijā, piedāvājam pasūtīt Amerikas latviešu avīzi *Laiks* – tie paši 48 numuri gadā, 20 lappuses, to skaitā 8 lpp. tās pašas, kas kopš 2001. gada bijušas kopīgas abām avīzēm.

Iespēja saņemt *Laiku* pa gaisa pastu no ASV.

- par 6 mēn. – EUR 186
- pa parasto pastu no Latvijas – 6 mēn. EUR 86

Ik gadu dāvanā –
Laika Mākslas kalendārs!

Samaksa: naudu ieskaitot SIA VESTALK kontā:
AS SEB banka, kods UNLALV2X,
nr.: LV80UNLA0050016243516,
ar piezīmi LAIKS
un norādot vārdu, uzvārdu un adresi.

Latviešu organizāciju un **privātie sludinājumi** maksā EUR 6,- par 10 mm augstu vienslejiņā platumā aizņemtu telpu. **Sēru sludinājumi** (10,6 cm x 7 cm) EUR 60,-

Komerčiālie sludinājumi EUR 12 par 1 slejas cm.
Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijās minēto faktu precizitāti atbild autors.

Lūdzam ziedojumus iemaksāt:
Biedrības *Laiks-BL* kontā – SEB Banka,
nr.:LV60UNLA0050018705154

SPORTS

SPORTS

SPORTS

SPORTS

“GADA BALVAS SPORTĀ 2019” LAUREĀTI



Anastasija Sevastova

Tenisiste **Anastasija Sevastova** un skeletonists **Martins Dukurs** “Latvijas Gada balva sportā 2019” ceremonijā tika nosaukti par Latvijas 2019. gada labākajiem sportistiem.

Sevastova pie balvas tikusi otro gadu pēc kārtas un otro reizi karjērā, pērnvasar uzvarēja Jūrmalas *WTA International* turnīrā, kas bija pirmais *WTA* turnīrs Latvijas vēsturē. Sevastova sezonas laikā stabili ierindojās starp pasaules 20 labākajām spēlētājām, ilgu laiku esot 11. pozīcijā. Divos *Grand Slam* turnīros viņa iekļuva ceturtajā kārtā, kā arī veiksmīgi startēja Federāciju kausa Pasaules otrās grupas pirmajā duelī pret Slovaķiju.

Uz labākās sportistes balvu pretendēja arī tenisiste Aļona Ostapenko, svarcēlāja Rebeka Koča, kā arī plūdmales volejbolistes Tina Graudiņa un Anastasija Kravčenoka. Savukārt vīriem starp finalistiem bija arī bokseris Mairis Briedis, bobslejists Oskars Kībermanis, handbolists Dainis Krištopāns un blakusvāgu motokrosa kantētājs Kaspars Stupelis.

Martinam Dukuram tas jau ir sestais apbalvojums un pirmais pēc trīs gadu pārtraukuma. Dukurs pērn triumfēja pasaules čempionātā un Eiropas meistarsacīkstēs, kā arī izcīnīja trešo vietu Pasaules kausa izcīņas kopvērtējumā.

Labākās Latvijas sporta spēļu komandas balvu saņēma Latvijas vīriešu **handbola izlase**, kas balsojumā pārspēja *TTT Rīga* komandu un Latvijas vīriešu hokeja izlasi.

Savukārt balvu “Labākā Latvijas komanda individuālajos sporta veidos” ieguva Eiropas čempiones plūdmales volejbolā **Tina Graudiņa/Anastasija Kravčenoka**.



Tina Graudiņa un Anastasija Kravčenoka

Starptentendiem uz balvu bija arī bobsleja četrinieks Oskars Kībermanis/Matiss Miknis/Arvis Vilkaite/Jānis Strenga un plūdmales volejbola duets Mārtiņš Pļaviņš/Edgars Točs.

Labākā trenera balvu saņēma plūdmales volejbolistu treneris **Genadijs Samoilovs**, kuŗš balsojumā bija pārāks par Eduardu Andruškeviču (svarcēlšana), Daini Dukuru (skeletons), Bobu Hārtliju (hokejs) un Sandi Prūsi (bobslejs).

Par Latvijas labāko tehnisko sporta veidu pārstāvi tika atzīts motosportists blakusvāgu klasē **Kaspars Stupelis**.

Pirmajā trijniekā bija arī motosportists solo klasēs Pauls Jonass un rallijkrosa pilots Jānis Baumanis. Stupeli līdzjutēji atzina arī par populārāko sportistu, viņam finalbalsojumā pārspējot Jonasu un Krištopānu.

Gada uzlecošās zvaigznes balvu saņēma šosejas riteņbraucējs **Kristis Neilands**.

Neilands balsojumā pārspēja smaiļotāju Robertu Akmeni, tenisisti Kamillu Bartoni, basket-



Martins Dukurs



Genadijs Samoilovs



Diāna Dadzīte



Kaspars Stupelis



Inita Kresa-Katkovska



Kristis Neilands

bolistu Artūru Kurucu un pel-dētāju Ievu Maļuku.

Tika pasniegta balva par cīņas gribu, kuŗu saņēma **Mārtiņš Pļaviņš**, kuŗš, spītējot kājas savainojumam, pabeidza Pasaules tūres



Balvu Imantam Ziediņam pasniedza Latvijas Valsts prezidents Egils Levits

Latvijas Paralimpiskās komitejas speciālbalsa aizceļoja pie titulētās paravieglatlētes **Diānas Dadzītes**. Uz balvu pretendēja arī paravieglatlēts Aigars Apinis, parapeldētājs Jurijs Semjonovs un paraiejādes sportists Richards Snikuss.

Tika pasniegta balva gada labākajam sporta skolotājam, to saņēma **Santa Krasovska** no Rubenes pamatskolas. Uz balvu pretendēja arī Laura Janševska no Mežinieku pamatskolas un Rīgas Valsts 2. ģimnazijas sporta skolotājs Māris Liepiņš.

Jau pirms ceremonijas bija zināms, ka balvu “Mūža ieguldījums Latvijas sportā” saņems hokeja



Santa Krasovska

spēles entuziasts, pirmās mākslīgās ledus halles ārpus Rīgas izveidotājs, Talsu hokeja kluba dibinātājs un vadītājs, vairāku desmitu Latvijas hokeja izlases dalībnieku audzinātājs **Imants Ziediņš**.

Pretendentus nominācijās izvirzīja Latvijā atzīto sporta federāciju, Latvijas Sporta federāciju padomes, Latvijas Olimpiskās komitejas, Latvijas Olimpiskās vienības vadības, Latvijas Nacionālās sporta padomes locekļi, kā arī Latvijas sporta žurnālisti un citi nozares eksperti, bet uzvarētājus noteica žūrija.

OSKARA MELBĀRŽA DIVNIEKAM – ZELTS

Latvijas bobsleja pilota Oskara Melbārža un stūmēja Intara Dambja divnieku ekipāža Kēnigszē triumfēja Eiropas kausa izcīņas ceturtajā posmā.

Melbārža ekipāža pirmajā braucienā sasniedza astoto ātrāko starta laiku, bet finišēja kā pirmie. Otrajā braucienā izdevās sasniegt dalītu sesto ātrāko laiku, kā rezultātā finiša līnija vēlreiz tika sasniegta kā lideriem, izcīnot pirmo zelta godalgu šīs sezonas Eiropas kausa divnieku posmos.

Četrinieku sacensībās Oskars Melbārdis ar stūmējiem Intaru Dambi, Daumantu Dreišķenu un Edgaru Nemmi izcīnīja septīto vietu.

Latvijas bobsleja pilots Ralfs Bērziņš Kēnigszē trasē Vācijā izcīnīja dalītu trešo vietu Eiropas kausa izcīņas ceturta posma otrajā četrinieku sacensībās, bet Oskars Melbārdis ierindojās 10. vietā. Bērziņš, startējot kopā ar stūmējiem Māri Priekuli, Reini Nun-guru un Dāvi Sprinģi, pirmajā braucienā bija sestie, bet otrajā uzrādīja ceturto ātrāko laiku.



Latvijas vīriešu handbola izlase